

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO IIaPGW DLA OBSZARU DORZECZA NIEMNA

Załącznik E.1. Uzasadnienie zawierające informacje o udziale społeczeństwa przed przyjęciem drugiej aktualizacji planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Niemna

1 Wprowadzenie

Plan gospodarowania wodami jako dokument w dziedzinie gospodarki wodnej wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w tym mogących powodować znaczące oddziaływania na obszary Natura 2000, podlega obowiązkowi poddania go strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko (dalej SOOŚ). Sporządzono projekty drugiej aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach 9 dorzeczy: Odry, Wisły, Banówki, Świeżej, Pregoty, Niemna, Dniestru, Dunaju oraz Łaby wraz z prognozami oddziaływania na środowisko. Jednym z etapów postępowania SOOŚ jest zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu przed przyjęciem dokumentu strategicznego.

Postępowanie w sprawie SOOŚ dotyczące projektu IIaPGW obejmuje w szczególności:

- uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko,
- sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko,
- uzyskanie wymaganych ustawą opinii,
- zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu.

Zgodnie z art. 55 ustawy ooś, przed przyjęciem dokumentu organ administracji bierze pod uwagę ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, opinie organów oraz uwagi i wnioski zgłoszone w ramach konsultacji społecznych.

Niniejsze uzasadnienie opracowano zgodnie z wymaganiami art. 42 pkt 2 ustawy ooś. Zawiera ono informacje o udziale społeczeństwa w SOOŚ przed przyjęciem drugiej aktualizacji planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Niemna (dalej IIaPGW), informacje o postępowaniu z udziałem społeczeństwa, zestawienie zgłoszonych przez społeczeństwo uwag i wniosków wraz z rozstrzygnięciem PGW WP przed przyjęciem IIaPGW.

2 Zapewnienie udziału społeczeństwa i przebieg konsultacji w ramach SOOŚ

Konsultacje społeczne projektu drugiej aktualizacji planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Niemna to istotny etap realizowanego przez PGW WP opracowywania tego dokumentu strategicznego oraz umożliwianie zainteresowanym podmiotom i użytkownikom wód zgłoszenia uwag i wniosków, a przez to wpływu na kierunki gospodarowania wodami.

Konsultacje społeczne projektu IIaPGW na obszarze dorzecza Niemna wraz z prognozą zostały ogłoszone poprzez:

- obwieszczenie w prasie krajowej,

- obwieszczenie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej PGW WP,
- ogłoszenie w siedzibie PGW WP,
- ogłoszenie na dedykowanej stronie internetowej dotyczącej projektu IIaPGW i prowadzonych konsultacji <https://www.apgw.gov.pl/pl/soos>.

Projekt IIaPGW na obszarze dorzecza Niemna wraz z prognozą oddziaływania na środowisko był dostępny:

- do wglądu w Państwowym Gospodarstwie Wodnym Wody Polskie, ul. Żelazna 59A, 00-848 Warszawa V p., pokój 5.5 w godzinach od 8.00 do 16.00,
- na stronie internetowej <https://www.apgw.gov.pl/pl/konsultacje-projekty-planow>.

Do przeprowadzenia konsultacji społecznych służyła między innymi dedykowana strona internetowa <https://www.apgw.gov.pl/pl/soos>, na której zamieszczono między innymi:

- informacje dotyczące konsultowanych dokumentów, prowadzonych konsultacji społecznych, terminów i inne,
- dokumenty podlegające konsultacjom: projekt II aPGW na obszarze dorzecza Niemna wraz z prognozą oddziaływania na środowisko,
- formularz do zgłaszania uwag i wniosków.

Formy zgłaszania uwag i wniosków były następujące:

- składanie z wykorzystaniem formularza na stronie internetowej konsultacji,
- przesyłanie na adres poczty elektronicznej: SOOS@CDMSMITH.com, bez konieczności opatrywania ich kwalifikowanym podpisem elektronicznym,
- pisemnie, przesyłanie na adres: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, ul. Żelazna 59a, 00-848 Warszawa,
- pisemnie, w miejscu wyłożenia w Państwowym Gospodarstwie Wodnym Wody Polskie Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, ul. Żelazna 59a, 00-848 Warszawa, V p., pokój 5.5 w godzinach od 8.00 do 16.00,
- składanie ustnie do protokołu, w siedzibie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, ul. Żelazna 59a, 00-848 Warszawa, V p., pokój 5.5 w godzinach od 8.00 do 16.00.

Konsultacje trwały od dnia 30 września do 20 października 2021 r. i spełniły wymagania ustawowe.

Zgodnie z ustawą o oś uwagi i wnioski złożone po upływie podanego terminu 20 października 2021 r. nie podlegają rozpatrywaniu.

Zgłoszone uwagi i wnioski zostały zgodnie z art. 42 ustawy o oś, rozpatrzone przez organ opracowujący projekt IIaPGW – PGW WP. Zebrane uwagi i wnioski wraz z rozstrzygnięciem zestawiono w tabeli 1 w następnym rozdziale niniejszego opracowania.

Podsumowanie procesu konsultacji projektu IIaPGW wraz z prognozą oddziaływania na środowisko oraz przeprowadzonej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko nastąpiło na ogólnopolskiej konferencji w dniach 17 i 18 listopada 2021 r. zorganizowanej w formule online.

3 Zgłoszone uwagi i wnioski wraz z rozstrzygnięciem

Zgodnie z art. 55 ustawy ooś, organ w ramach SOOŚ przed przyjęciem dokumentu między innymi rozpatruje uwagi i wnioski zgłoszone w ramach konsultacji społecznych. W tabeli poniżej znajduje się zestawienie zgłoszonych uwag i wniosków wraz z rozstrzygnięciem. Wtedy, gdy uwagi i wnioski nie zostały wzięte pod uwagę należy wskazać przyczynę odmowy ich uwzględnienia. Wtedy, gdy uwagi i wnioski wzięto pod uwagę w tabeli poniżej wpisano „Uwzględnienie” to znaczy zostały uwzględnione w „Drugiej aktualizacji planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Niemna”, która zostanie przekazana do Ministra Infrastruktury w celu dalszego procedowania jako rozporządzenie.

Organ opracowujący projekt dokumentu wymagającego udziału społeczeństwa rozpatruje uwagi i wnioski oraz dołącza do przyjętego dokumentu uzasadnienie zawierające informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa. PGW WP rozpatrzyło uwagi i wnioski oraz dołącza niniejsze uzasadnienie do „Drugiej aktualizacji planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Niemna”.

Zgodnie z art. 43 ustawy ooś PGW WP jako organ opracowujący projekt IIaPGW wymagający udziału społeczeństwa podaje do publicznej wiadomości informację o przyjęciu dokumentu i o możliwościach zapoznania się z jego treścią oraz niniejszym uzasadnieniem, a także podsumowaniem, o którym mowa w art. 55 ust. 3 ustawy ooś.

Tabela 1. Uwagi i wnioski zgłoszone w ramach zapewnienia udziału społeczeństwa w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu IIaPGW wraz z rozstrzygnięciem

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
1	Fundacja "Rozwój TAK - Odkrywki NIE" 59-220 Legnica	Nieuprawnione równoległe prowadzenie konsultacji publicznych w dwóch trybach, które powinny następować kolejno po sobie: - półroczne konsultacje na podstawie przepisów Ramowej Dyrektywy Wodnej i Ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne oraz - 21-dniowe konsultacje w ramach procedury SOOŚ na podstawie Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz.U. 2020 poz. 283 z późn. zm., dalej: Ustawa OOŚ)	Należy wykonać prognozę oddziaływania na środowisko i przeprowadzić konsultacje społeczne w ramach procedury SOOŚ po zakończeniu prac nad projektem IIaPGW (w tym po uwzględnieniu w projekcie IIaPGW uwag społeczeństwa w ramach półrocznych konsultacji IIaPGW).	Zgodnie z RDW oraz Ustawą prawo wodne, projekt PGW i każda jego aktualizacja powinna podlegać przynajmniej półrocznym konsultacjom publicznym, a proces ten powinien być przejrzysty, umożliwiający rzeczywisty i skuteczny udział społeczeństwa. Ponadto, zgodnie z prawem polskim i wspólnotowym, IIaPGW podlega obowiązkowej strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko na zasadach określonych szczegółowo w Ustawie OOŚ, a w ramach ww. oceny należy sporządzić Prognozę oddziaływania na środowisko, która wraz z gotowym projektem IIaPGW podlega co najmniej 21-dniowym konsultacjom społecznym. Nakładanie się terminów konsultacji „półrocznych” na podstawie Ustawy prawo wodne z konsultacjami w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (SOOŚ) odnoszącymi się do tych samych dokumentów jest absolutnie niedopuszczalne, prowadzi do chaosu proceduralnego i jest niezgodne z prawem. Zgodnie z Ustawą OOŚ strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko powinny podlegać ostateczne projekty IIaPGW, opracowane po uwzględnieniu uwag społeczeństwa w ramach półrocznych konsultacji społecznych na podstawie przepisów RDW i Prawa wodnego. Niedopuszczalne jest zaburzenie ustawowego trybu poprzez poddawanie SOOŚ i upublicznianie do konsultacji społecznych prognozy oddziaływania nieostatecznej wersji dokumentu podlegającego SOOŚ.	Nieuwzględnienie	Konsultacje społeczne w ramach SOOŚ wymagane są ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zgodnie z art. 46 u.i.o.ś., celem SOOŚ jest ocena środowiskowych skutków realizacji postanowień dokumentu, tj. projektów IIaPGW. Plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy – jako dokument wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko – wymagają przeprowadzenia procedury SOOŚ. Elementem SOOŚ jest Prognoza oddziaływania na środowisko każdego projektu IIaPGW (dalej Prognoza). Zgodnie z przepisami działu III rozdziałów 1 i 3 ustawy u.i.o.ś., w procedurze SOOŚ musi zostać zapewniona możliwość udziału społeczeństwa. Ustawa nie definiuje wymaganego następstwa po sobie konsultacji projektów IIaPGW wymaganych ustawą pr.w. oraz konsultacji społecznych w ramach SOOŚ. Dla zapewnienia możliwie maksymalnej aktualności i niezmienności dokumentu poddawanego procedurze SOOŚ, 21-dniowe konsultacje społeczne rozpoczęto pod koniec okresu półrocznych konsultacji społecznych projektów IIaPGW. 21-dniowe konsultacje społeczne w ramach SOOŚ projektów IIaPGW przeprowadzone zostały zgodnie z przepisami u.i.o.ś. Konsultacje społeczne w ramach SOOŚ trwały od 30.09.2021 do 20.10.2021 roku. Przez ten okres projekty IIaPGW (wraz z Erratami) oraz prognozy oddziaływania na środowisko podane były do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie ich na stronie internetowej projektu, tj. apgw.gov.pl, jak również wyłożenie do wglądu w siedzibie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. W trakcie konsultacji społecznych w ramach SOOŚ zainteresowani mieli możliwość zgłaszania uwag i wniosków w kilku dostępnych formach: formularz online, emailowo, listownie, pisemnie i ustnie do protokołu w siedzibie PGW WP. Podobnie jak w przypadku uwag zgłaszanych w trakcie 6-cio miesięcznego okresu, każda z uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych poddawana jest indywidualnej analizie pod względem jej zasadności, a następnie w zależności od wyniku analizy, zostaje ona uwzględniona, częściowo uwzględniona albo odrzucona jako niezasadna w pracach nad ostateczną wersją prognoz oddziaływania na środowisko i IIaPGW. Przepisy u.i.o.ś. nie określają obowiązku organizowania spotkań konsultacyjnych w ramach konsultacji społecznych. W przypadku IIaPGW w trakcie przeprowadzonych 15 spotkań konsultacyjnych szczegółowo prezentowane były zagadnienia dot. ustaleń projektów IIaPGW, które z uwagi na charakter dokumentu stanowią działania ukierunkowane na poprawę stanu środowiska poprzez zapewnienie osiągnięcia celów środowiskowych. Podczas spotkań poruszana była tematyka planowanych działań w kontekście ich wpływu na poszczególne komponenty środowiska, ze szczególnym zwróceniem uwagi na działania dotyczące zapewnienia drożności cieków dla migracji ryb oraz działania dotyczące obszarów chronionych. W związku z powyższym nie zaszła konieczność przeprowadzania dodatkowych spotkań konsultacyjnych. IIaPGW po konsultacjach społecznych w ramach SOOŚ zawierać będą wprowadzane niezbędne zmiany wynikające z rekomendacji i ustaleń zaprezentowanych w Prognozie oraz wynikające z opinii właściwych organów administracji (GDOŚ, GIS, odpowiednio Urzędy Morskie), a także uznanych za zasadne uwag i wniosków wniesionych w trakcie konsultacji społecznych w ramach SOOŚ. Podkreślenia wymaga, iż proces SOOŚ ma na celu uwzględnienie w ustaleniach dokumentów

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
						IlaPGW opinii, uwag i wniosków wynikających z analiz wpływu na środowisko realizacji postanowień ocenianego dokumentu. W związku z przygotowaniem i przeprowadzeniem konsultacji społecznych zgodnie z przepisami prawa oraz przy zapewnieniu możliwie pełnego i aktywnego udziału społeczeństwa w konsultacjach społecznych (pomimo utrudnień wynikających z COVID-19) uznać należy, iż nie zaistniały przesłanki do przedłużenia przyjętego okresu konsultacji społecznych. Jednocześnie zwracamy uwagę, iż zainteresowane strony miały możliwość zapoznania się z dokumentami projektów IlaPGW przez okres 6 pełnych miesięcy oraz przez 21 dni w przypadku Prognoz. Osoby zainteresowane projektem IlaPGW mają dostęp do bieżącej informacji o prowadzonych pracach w formie Newslettera, w tym również informacji o dokonaniu koniecznych zmian wynikających ze zmian prawa oraz VIaKPOŚK i zaprezentowaniu ich w postaci errat podanych do publicznej wiadomości. Podczas prowadzonych spotkań konsultacyjnych również podkreślana była konieczność wprowadzenia korekt związanych z wejściem w życie rozporządzenia w sprawie określenia gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym oraz obszarów przeznaczonych do ochrony tych gatunków. Tym samym zachowane zostały terminy wymagane przepisami prawa oraz umożliwiające w rzetelny sposób zapoznanie się z projektami IlaPGW oraz ich prognozami oddziaływania na środowisko i zgłoszenie uwag w ramach obu wymienionych powyżej procedur.
2	Fundacja "Rozwój TAK - Odkrywki NIE" 59-220 Legnica	Niedopuszczalna była nagła i znacząca zmiana zapisów projektów IlaPGW jedynie na dwa tygodnie przed końcem „co najmniej półrocznych” konsultacji w trybie przepisów RDW (30 września – publikacja zmian (tzw. „errat”); 14 października – koniec konsultacji). Termin ten bezwzględnie powinien być przedłużony.	Należy wydłużyć czas konsultacji publicznych ze względu na fundamentalne zmiany w treści konsultowanych dokumentów, odnoszące się do takich podstawowych elementów jak nowe lub zmienione/ograniczone działania ochronne czy uzupełnienie IlaPGW o zapisy dotyczące obszarów chronionych w rozumieniu RDW. Minimalny termin pozwalający na choćby pobieżne zapoznanie się ze zmianami to miesiąc od daty ogłoszenia decyzji o przedłużeniu ww. konsultacji. Należy uwzględnić ww. zmiany w procedurze SOOŚ, w tym w Prognozie oddziaływania na środowisko.	Zgodnie z zapisami RDW, konsultacje projektów planów gospodarowania wodami w dorzeczu trwają pół roku. Nieuzasadnione i nieuprawnione jest skrócenie tego okresu do jedynie dwóch tygodni. IlaPGW został uzupełniony o niezbędne elementy, ale zdecydowanie zbyt późno. Wprowadzone zmiany, nazwane błędnie „erratami”, w aż 4 dorzeczach, w tym największych – Wisły i Odry, odnoszą się do dwóch niezależnych kwestii - obszarów chronionych przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym i kolejnej już propozycji projektu VI aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych. Zmiany wymagają m.in. ponownej analizy działań zaplanowanych w dorzeczach, m.in. odnoszących się do udrożeń budowli piętrzących oraz do konkretnych zapisów głównie uszczuplających zestaw działań likwidujących presję zanieczyszczeń komunalnych. Ilość zmian do weryfikacji przez uczestniczących w konsultacjach społecznych jest oszałamiająca, a prezentowane liczby w dokumentach nazwanych „erratami” zapisów IlaPGW nie odpowiadają faktycznej skali zmian. Dla przykładu, w erracie nr 1 dla Odry, wskazano, że zmianie/dodaniu ulega 69 działań w IlaPGW Odry, przy zmianach celów środowiskowych dla	Nieuwzględnienie	Specyfika dokumentów, jakimi są plany gospodarowania wodami determinuje konieczność przeprowadzania wymaganych przepisami prawa kolejnych kroków w procesie opracowywania zarówno projektów dokumentów, jak również ich wersji ostatecznych z uwzględnieniem charakteru dokumentu. Podstawę prawną stanowią: <ul style="list-style-type: none"> • Ustawa Prawo wodne (Dz.U. z 2021 roku poz. 624 z późn. zm., dalej ustawa pr.w.): w zakresie opracowania projektów planów gospodarowania wodami wraz z przeprowadzeniem konsultacji społecznych dla umożliwienia przedłożenia uwag do projektów dokumentów; • Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2021 roku poz. 247 z późn. zm., dalej u.i.o.ś) w zakresie wymaganej dla planów gospodarowania wodami strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w tym zapewnienia udziału społeczeństwa w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (dalej SOOŚ) przed przyjęciem dokumentów. Informacje dotyczące ww. procedur zawierają zarówno same projekty IlaPGW (rozdział 20 każdego z projektów IlaPGW), jak również Prognozy oddziaływania na środowisko (rozdział 1.2 każdej z prognoz). W związku z charakterem projektów IlaPGW istnieje obowiązek przeprowadzenia dwóch procesów konsultacji społecznych: 1. Półroczne konsultacje społeczne projektów IlaPGW (sześciomiesięczne) wynikające z przepisów Ramowej Dyrektywy Wodnej (2000/60/WE) oraz ustawy pr.w. – mają na celu zaangażowanie wszystkich zainteresowanych stron do aktywnego udziału w opracowywaniu, przeglądzie i aktualizacji planów gospodarowania wodami. Zgodnie z art. 319 ust. 5 ustawy pr.w. w terminie 6 miesięcy od dnia podania do publicznej wiadomości dokumentu projektu planu

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
				<p>240 jcwp. Zmiany te przekładają się na kolejne, radykalne zmiany w zestawieniu budowli do działań poprawiających ich drożność (Zał. 4 do „erraty” wcześniej zał. 1 do zał. 7 IIaPGW). Społeczeństwo zostało zmuszone do dokonania ponownej weryfikacji tego zestawienia (obecnie 2220 działań na konkretnych budowlach), choćby ze względu na całkowitą i nieuzasadnioną zmianę numeracji budowli w stosunku do publikacji w wersji z kwietnia. Liczba budowli położonych na „nowych” obszarach chronionych dla gatunków gospodarczych w dorzeczu Odry to aż 942. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie określenia gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym oraz obszarów przeznaczonych do ochrony tych gatunków zostało opublikowane 14 maja – miesiąc po rozpoczęciu konsultacji IIaPGW. Aktualizacja projektu IIaPGW w tym zakresie zajęła Autorom IIaPGW 4,5 miesiąca. Jednak społeczeństwo miało jedynie 2 tygodnie na zapoznanie się ze zmianami i odniesienie się do istotnie zmienionej treści projektu IIaPGW. Natomiast w przypadku publikacji VI aKPOŚK, dokument ten podlegał już konsultacjom publicznym w grudniu 2020 r., a zapisy projektu wystawione do ponownych konsultacji (31 sierpnia – 20 września br.) do ponownych konsultacji wskazują na znaczne i nieuzasadnione ograniczenie projektu. Jego modyfikacja (szczególnie in minus) w tak późnym okresie procesu konsultacji IIaPGW jest niezrozumiała i niewłaściwa. Wszystkie ww. zmiany są znaczące i powinny być weryfikowalne w procesie udziału społecznego, a także poddane strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko zgodnie z Ustawą OoŚ. Sposób wprowadzenia zmian oraz ramy czasowe przewidziane na zapoznanie się z nimi stanowią naruszenie terminów przewidzianych w art. 14 RDW.</p>		<p>gospodarowania wodami, zainteresowani mogą składać do ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej pisemne uwagi do ustaleń zawartych w tych dokumentach. Wypełniając ww. obowiązek prawny, projekty II aPGW zostały opublikowane i udostępnione społeczeństwu do uwag między 14 kwietnia a 14 października 2021 r. Przez cały okres 6 miesięcy, projekty IIaPGW dla poszczególnych obszarów dorzeczy podane były do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie ich na stronie internetowej drugiej aktualizacji planów gospodarowania wodami (https://www.apgw.gov.pl), jak również wyłożenie ich do wglądu zarówno w siedzibie Ministerstwa Infrastruktury, jak i Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Uwagi do projektów IIaPGW można było składać poprzez ankietę on-line, wiadomość e-mail na wskazany adres, pisemnie na adres MI i PGW WP, ustnie do protokołu, jak również w trakcie przeprowadzonych spotkań konsultacyjnych (łącznie 15 spotkań konsultacyjnych dotyczących poszczególnych regionów wodnych). Niezależnie od sposobu zgłoszenia uwagi, każda z nich zostaje poddana indywidualnej analizie pod kątem zasadności, a następnie w zależności od wyniku analizy, zostaje uwzględniona lub częściowo uwzględniona w ostatecznej wersji dokumentów, albo uznana jako niezasadna. Z uwagi na dokonane w trakcie trwających konsultacji społecznych, zmiany przepisów prawa oraz istotne zmiany projektu dokumentu stanowiącego materiał źródłowy do projektów IIaPGW, których uwzględnienie nie było możliwe przed podaniem projektów IIaPGW do konsultacji społecznych, podjęte zostały działania dla zapewnienia społeczeństwu informacji o dokonywanych zmianach w projektach IIaPGW, jeszcze w okresie konsultacji społecznych. Dokonane zmiany w projekcie IIaPGW związane były z wejściem w życie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie określenia gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym oraz obszarów przeznaczonych do ochrony tych gatunków (Dz.U. 2021 r. poz. 896) oraz zmianach projektu szóstej aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (VIaKPOŚK) w wersji z dnia 30.08.2021 r. Zarówno nowy akt prawny, jak i projekt VIaKPOŚK stanowią dokumenty, których ustalenia uwzględniane są w projektach IIaPGW. Oba ww. dokumenty procedowane były niezależnie od projektów IIaPGW (tj. procedura legislacyjna przyjęcia rozporządzenia oraz konsultacje społeczne projektu VIaKPOŚK) w związku z tym nie stanowią one nowych, niedostępnych dla społeczeństwa dokumentów, w rozumieniu prezentowania ich ustaleń po raz pierwszy w projektach IIaPGW. Zmiany, o których mowa powyżej włączone zostały w formie errat stanowiących element konsultowanych projektów IIaPGW (są to dokumenty wskazujące w przejrzysty sposób zmiany dokonywane w projektach IIaPGW, poprzez zdefiniowanie miejsca i rodzaju dokonywanej zmiany). Erraty podane zostały do publicznej wiadomości w dniu 30.09.2021 r.</p> <p>2. Konsultacje społeczne w ramach SOOŚ wymagane ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zgodnie z art. 46 u.i.o.ś., celem SOOŚ jest ocena środowiskowych skutków realizacji postanowień dokumentu, tj. projektów IIaPGW. Plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy – jako dokument wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko – wymagają przeprowadzenia procedury SOOŚ. Elementem SOOŚ jest Prognoza oddziaływania na środowisko każdego projektu IIaPGW (dalej Prognoza). Zgodnie z przepisami</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
						<p>działu III rozdziałów 1 i 3 ustawy u.i.o.ś., w procedurze SOOŚ musi zostać zapewniona możliwość udziału społeczeństwa. Ustawa nie definiuje wymaganego następstwa po sobie konsultacji projektów IIaPGW wymaganych ustawą pr.w. oraz konsultacji społecznych w ramach SOOŚ. Dla zapewnienia możliwie maksymalnej aktualności i niezmienności dokumentu poddawanego procedurze SOOŚ, 21-dniowe konsultacje społeczne rozpoczęto pod koniec okresu półrocznych konsultacji społecznych projektów IIaPGW. 21-dniowe konsultacje społeczne w ramach SOOŚ projektów IIaPGW przeprowadzone zostały zgodnie z przepisami u.i.o.ś. Konsultacje społeczne w ramach SOOŚ trwały od 30.09.2021 do 20.10.2021 roku. Przez ten okres projekty IIaPGW (wraz z Erratami) oraz prognozy oddziaływania na środowisko podane były do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie ich na stronie internetowej projektu, tj. apgw.gov.pl, jak również wyłożenie do wglądu w siedzibie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. W trakcie konsultacji społecznych w ramach SOOŚ zainteresowani mieli możliwość zgłaszania uwag i wniosków w kilku dostępnych formach: formularz online, emailowo, listownie, pisemnie i ustnie do protokołu w siedzibie PGW WP. Podobnie jak w przypadku uwag zgłaszanych w trakcie 6-cio miesięcznego okresu, każda z uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych poddawana jest indywidualnej analizie pod względem jej zasadności, a następnie w zależności od wyniku analizy, zostaje ona uwzględniona, częściowo uwzględniona albo odrzucona jako niezasadna w pracach nad ostateczną wersją prognoz oddziaływania na środowisko i IIaPGW. IIaPGW po konsultacjach społecznych w ramach SOOŚ zawierać będą wprowadzane niezbędne zmiany wynikające z rekomendacji i ustaleń zaprezentowanych w Prognozie oraz wynikające z opinii właściwych organów administracji (GDOŚ, GIS, odpowiednio Urzędy Morskie), a także uznanych za zasadne uwag i wniosków wniesionych w trakcie konsultacji społecznych w ramach SOOŚ. Podkreślenia wymaga, iż proces SOOŚ ma na celu uwzględnienie w ustaleniach dokumentów IIaPGW opinii, uwag i wniosków wynikających z analiz wpływu na środowisko realizacji postanowień ocenianego dokumentu. W związku z przygotowaniem i przeprowadzeniem konsultacji społecznych zgodnie z przepisami prawa oraz przy zapewnieniu możliwie pełnego i aktywnego udziału społeczeństwa w konsultacjach społecznych (pomimo utrudnień wynikających z COVID-19) uznać należy, iż nie zaistniały przesłanki do przedłużenia przyjętego okresu konsultacji społecznych. Jednocześnie zwracamy uwagę, iż zainteresowane strony miały możliwość zapoznania się z dokumentami projektów IIaPGW przez okres 6 pełnych miesięcy oraz przez 21 dni w przypadku Prognoz. Osoby zainteresowane projektem IIaPGW mają dostęp do bieżącej informacji o prowadzonych pracach w formie Newslettera, w tym również informacji o dokonaniu koniecznych zmian wynikających ze zmian prawa oraz VIaKPOŚK i zaprezentowaniu ich w postaci errat podanych do publicznej wiadomości. Podczas prowadzonych spotkań konsultacyjnych również podkreślana była konieczność wprowadzenia korekt związanych z wejściem w życie rozporządzenia w sprawie określenia gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym oraz obszarów przeznaczonych do ochrony tych gatunków. Tym samym zachowane zostały terminy wymagane przepisami prawa oraz umożliwiające w rzetelny sposób zapoznanie się z projektami IIaPGW oraz ich prognozami oddziaływania na środowisko i zgłoszenie uwag w ramach obu wymienionych powyżej procedur.</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
3	Ryszard Babiasz	Okres konsultacji społecznych w ramach SOOŚ został nałożony na końcówkę półrocznego terminu konsultacji projektów IIaPGW wymaganych Ramową Dyrektywą Wodną (te skończyły się 14 października). Wody Polskie uniemożliwiły społeczeństwu złożenie konstruktywnych uwag wcześniej, załączając uzupełnienia i zmiany do konsultowanych projektów IIaPGW 30 września – tj. na dwa tygodnie przed końcem terminu konsultacji. Termin 20 października oznacza, że jest to okres najkrótszy z ustawowo możliwych, a przecież dokumenty podlegające konsultacjom to olbrzymi materiał dowodowy. Spowodowało to sytuację, w której zainteresowanym złożeniem uwag w ramach dwóch procedur udziału społecznego zostało tylko 6 dni (w 4 dni robocze) na zapoznanie się z treścią prognoz i załączników oraz złożenie stosownych uwag. Jest to termin zdecydowanie zbyt krótki, aby konsultacje odbyły się zgodnie z zapisami Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, gdzie jest mowa o „odpowiednich ramach czasowych, pozostawiających wystarczającą ilość czasu na konsultacje, w tym na wyrażenie opinii” (art. 6 ust. 2).	Procedura konsultacji Prognoz i dokumentów im towarzyszących musi zostać ponowiona.		Uwzględnienie	<p>Specyfika dokumentów, jakimi są plany gospodarowania wodami determinuje konieczność przeprowadzania wymaganych przepisami prawa kolejnych kroków w procesie opracowywania zarówno projektów dokumentów, jak również ich wersji ostatecznych z uwzględnieniem charakteru dokumentu. Podstawę prawną stanowią:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ustawa Prawo wodne (Dz.U. z 2021 roku poz. 624 z późn. zm., dalej ustawa pr.w.): w zakresie opracowania projektów planów gospodarowania wodami wraz z przeprowadzeniem konsultacji społecznych dla umożliwienia przedłożenia uwag do projektów dokumentów; • Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2021 roku poz. 247 z późn. zm., dalej u.i.o.ś) w zakresie wymaganej dla planów gospodarowania wodami strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w tym zapewnienia udziału społeczeństwa w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (dalej SOOŚ) przed przyjęciem dokumentów. <p>Informacje dotyczące ww. procedur zawierają zarówno same projekty IIaPGW (rozdział 20 każdego z projektów IIaPGW), jak również Prognozy oddziaływania na środowisko (rozdział 1.2 każdej z prognoz). W związku z charakterem projektów IIaPGW istnieje obowiązek przeprowadzenia dwóch procesów konsultacji społecznych:</p> <p>1. Półroczne konsultacje społeczne projektów IIaPGW (sześciomiesięczne) wynikające z przepisów Ramowej Dyrektywy Wodnej (2000/60/WE) oraz ustawy pr.w. – mają na celu zaangażowanie wszystkich zainteresowanych stron do aktywnego udziału w opracowywaniu, przeglądzie i aktualizacji planów gospodarowania wodami. Zgodnie z art. 319 ust. 5 ustawy pr.w. w terminie 6 miesięcy od dnia podania do publicznej wiadomości dokumentu projektu planu gospodarowania wodami, zainteresowani mogą składać do ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej pisemne uwagi do ustaleń zawartych w tych dokumentach. Wypełniając ww. obowiązek prawny, projekty II aPGW zostały opublikowane i udostępnione społeczeństwu do uwag między 14 kwietnia a 14 października 2021 r. Przez cały okres 6 miesięcy, projekty IIaPGW dla poszczególnych obszarów dorzeczy podane były do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie ich na stronie internetowej drugiej aktualizacji planów gospodarowania wodami (https://www.apgw.gov.pl), jak również wyłożenie ich do wglądu zarówno w siedzibie Ministerstwa Infrastruktury, jak i Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Uwagi do projektów IIaPGW można było składać poprzez ankietę on-line, wiadomość e-mail na wskazany adres, pisemnie na adres MI i PGW WP, ustnie do protokołu, jak również w trakcie przeprowadzonych spotkań konsultacyjnych (łącznie 15 spotkań konsultacyjnych dotyczących poszczególnych regionów wodnych). Niezależnie od sposobu zgłoszenia uwagi, każda z nich zostaje poddana indywidualnej analizie pod kątem zasadności, a następnie w zależności od wyniku analizy, zostaje uwzględniona lub częściowo uwzględniona w ostatecznej wersji dokumentów, albo uznana jako niezasadna. Z uwagi na dokonane w trakcie trwających konsultacji społecznych, zmiany przepisów prawa oraz istotne zmiany projektu dokumentu stanowiącego materiał źródłowy do projektów IIaPGW, których uwzględnienie nie było możliwe przed podaniem projektów IIaPGW do konsultacji społecznych, podjęte zostały</p>

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
						<p>działania dla zapewnienia społeczeństwu informacji o dokonywanych zmianach w projektach IIaPGW, jeszcze w okresie konsultacji społecznych. Dokonane zmiany w projekcie IIaPGW związane były z wejściem w życie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie określenia gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym oraz obszarów przeznaczonych do ochrony tych gatunków (Dz.U. 2021 r. poz. 896) oraz zmianach projektu szóstej aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (VIaKPOŚK) w wersji z dnia 30.08.2021 r. Zarówno nowy akt prawny, jak i projekt VIaKPOŚK stanowią dokumenty, których ustalenia uwzględniane są w projektach IIaPGW. Oba ww. dokumenty procedowane były niezależnie od projektów IIaPGW (tj. procedura legislacyjna przyjęcia rozporządzenia oraz konsultacje społeczne projektu VIaKPOŚK) w związku z tym nie stanowią one nowych, niedostępnych dla społeczeństwa dokumentów, w rozumieniu prezentowania ich ustaleń po raz pierwszy w projektach IIaPGW. Zmiany, o których mowa powyżej włączone zostały w formie errat stanowiących element konsultowanych projektów IIaPGW (są to dokumenty wskazujące w przejrzysty sposób zmiany dokonywane w projektach IIaPGW, poprzez zdefiniowanie miejsca i rodzaju dokonywanej zmiany). Erraty podane zostały do publicznej wiadomości w dniu 30.09.2021 r.</p> <p>2. Konsultacje społeczne w ramach SOOŚ wymagane ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zgodnie z art. 46 u.i.o.ś., celem SOOŚ jest ocena środowiskowych skutków realizacji postanowień dokumentu, tj. projektów IIaPGW. Plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy – jako dokument wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko – wymagają przeprowadzenia procedury SOOŚ. Elementem SOOŚ jest Prognoza oddziaływania na środowisko każdego projektu IIaPGW (dalej Prognoza). Zgodnie z przepisami działu III rozdziałów 1 i 3 ustawy u.i.o.ś., w procedurze SOOŚ musi zostać zapewniona możliwość udziału społeczeństwa. Ustawa nie definiuje wymaganego następstwa po sobie konsultacji projektów IIaPGW wymaganych ustawą pr.w. oraz konsultacji społecznych w ramach SOOŚ. Dla zapewnienia możliwie maksymalnej aktualności i niezmienności dokumentu poddanego procedurze SOOŚ, 21-dniowe konsultacje społeczne rozpoczęto pod koniec okresu półrocznych konsultacji społecznych projektów IIaPGW. 21-dniowe konsultacje społeczne w ramach SOOŚ projektów IIaPGW przeprowadzone zostały zgodnie z przepisami u.i.o.ś. Konsultacje społeczne w ramach SOOŚ trwały od 30.09.2021 do 20.10.2021 roku. Przez ten okres projekty IIaPGW (wraz z Erratami) oraz prognozy oddziaływania na środowisko podane były do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie ich na stronie internetowej projektu, tj. apgw.gov.pl, jak również wyłożenie do wglądu w siedzibie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. W trakcie konsultacji społecznych w ramach SOOŚ zainteresowani mieli możliwość zgłaszania uwag i wniosków w kilku dostępnych formach: formularz online, emailowo, listownie, pisemnie i ustnie do protokołu w siedzibie PGW WP. Podobnie jak w przypadku uwag zgłaszanych w trakcie 6-cio miesięcznego okresu, każda z uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych poddawana jest indywidualnej analizie pod względem jej zasadności, a następnie w zależności od wyniku analizy, zostaje ona uwzględniona, częściowo uwzględniona albo odrzucona jako niezasadna w pracach nad ostateczną wersją prognoz</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
						oddziaływania na środowisko i IIaPGW. IIaPGW po konsultacjach społecznych w ramach SOOŚ zawierać będą wprowadzane niezbędne zmiany wynikające z rekomendacji i ustaleń zaprezentowanych w Prognozie oraz wynikające z opinii właściwych organów administracji (GDOŚ, GIS, odpowiednio Urzędy Morskie), a także uznanych za zasadne uwag i wniosków wniesionych w trakcie konsultacji społecznych w ramach SOOŚ. Podkreślenia wymaga, iż proces SOOŚ ma na celu uwzględnienie w ustaleniach dokumentów IIaPGW opinii, uwag i wniosków wynikających z analiz wpływu na środowisko realizacji postanowień ocenianego dokumentu. W związku z przygotowaniem i przeprowadzeniem konsultacji społecznych zgodnie z przepisami prawa oraz przy zapewnieniu możliwie pełnego i aktywnego udziału społeczeństwa w konsultacjach społecznych (pomimo trudnień wynikających z COVID-19) uznać należy, iż nie zaistniały przesłanki do przedłużenia przyjętego okresu konsultacji społecznych. Jednocześnie zwracamy uwagę, iż zainteresowane strony miały możliwość zapoznania się z dokumentami projektów IIaPGW przez okres 6 pełnych miesięcy oraz przez 21 dni w przypadku Prognoz. Osoby zainteresowane projektem IIaPGW mają dostęp do bieżącej informacji o prowadzonych pracach w formie Newslettera, w tym również informacji o dokonaniu koniecznych zmian wynikających ze zmian prawa oraz VIaKPOŚK i zaprezentowaniu ich w postaci errat podanych do publicznej wiadomości. Podczas prowadzonych spotkań konsultacyjnych również podkreślana była konieczność wprowadzenia korekt związanych z wejściem w życie rozporządzenia w sprawie określenia gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym oraz obszarów przeznaczonych do ochrony tych gatunków. Tym samym zachowane zostały terminy wymagane przepisami prawa oraz umożliwiające w rzetelny sposób zapoznanie się z projektami IIaPGW oraz ich prognozami oddziaływania na środowisko i zgłoszenie uwag w ramach obu wymienionych powyżej procedur.
4	Fundacja Greenmind	Fundacja Greenmind przekazuje uwagi w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (SOOŚ) dla projektów drugiej aktualizacji planów gospodarowania wodami (IIaPGW), możliwe do przygotowania w krótkim okresie pomiędzy końcem konsultacji „półrocznych” dla IIaPGW, a terminem dla konsultacji w ramach SOOŚ. Ze względu na objętość materiałów przeznaczonych do konsultacji, absurdalnie krótkie terminy oraz jakość dokumentów przedłożonych do konsultacji, uwagi te nie odnoszą się do całości materiału, jednak jasno wskazują na konieczność powtórzenia procedury SOOŚ i udziału społecznego (szczególnie wobec braku postulowanego przedłużenia terminu składania uwag). Poniżej przedstawiono uwagi zbiorcze do Prognoz oddziaływania na środowisko projektów IIaPGW dla poszczególnych dorzeczy, głównie Wisły i Odry (dalej jako Prognozy), oraz dowody na to, że dokumenty te nie spełniają wymogów ustawowych, ani wymogów wynikających z zakresu prognoz ustalonych przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (GDOŚ) – (dla Odry – 11 lutego	Przedłużyć konsultacje przynajmniej do 31 października, co da interesariuszom możliwość zapoznania się z całością materiału, złożenie uwag w wniosków. Ponowić procedurę udziału społecznego w ramach SOOŚ – po uwzględnieniu uwag złożonych do IIaPGW oraz do Prognoz.	Treść uwagi zawiera jej uzasadnienie.	Nieuwzględnienie	Specyfika dokumentów, jakimi są plany gospodarowania wodami determinuje konieczność przeprowadzania wymaganych przepisami prawa kolejnych kroków w procesie opracowywania zarówno projektów dokumentów, jak również ich wersji ostatecznych z uwzględnieniem charakteru dokumentu. Podstawę prawną stanowią: <ul style="list-style-type: none"> • Ustawa Prawo wodne (Dz.U. z 2021 roku poz. 624 z późn. zm., dalej ustawa pr.w.): w zakresie opracowania projektów planów gospodarowania wodami wraz z przeprowadzeniem konsultacji społecznych dla umożliwienia przedłożenia uwag do projektów dokumentów; • Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2021 roku poz. 247 z późn. zm., dalej u.i.o.ś) w zakresie wymaganej dla planów gospodarowania wodami strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w tym zapewnienia udziału społeczeństwa w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (dalej SOOŚ) przed przyjęciem dokumentów. Informacje dotyczące ww. procedur zawierają zarówno same projekty IIaPGW (rozdział 20 każdego z projektów IIaPGW), jak również Prognozy oddziaływania na środowisko (rozdział 1.2 każdej z prognoz). W związku z charakterem projektów

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		2021 znak: DOOŚ-TSOOŚ.411.2.2021.BW/KD, dla Wisły 12 lutego 2021 znak: OOOŚ-TSOOŚ.411.7.2021.TW).				<p>IlaPGW istnieje obowiązek przeprowadzenia dwóch procesów konsultacji społecznych:</p> <p>1. Półroczne konsultacje społeczne projektów IlaPGW (sześciomiesięczne) wynikające z przepisów Ramowej Dyrektywy Wodnej (2000/60/WE) oraz ustawy pr.w. – mają na celu zaangażowanie wszystkich zainteresowanych stron do aktywnego udziału w opracowywaniu, przeglądzie i aktualizacji planów gospodarowania wodami. Zgodnie z art. 319 ust. 5 ustawy pr.w. w terminie 6 miesięcy od dnia podania do publicznej wiadomości dokumentu projektu planu gospodarowania wodami, zainteresowani mogą składać do ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej pisemne uwagi do ustaleń zawartych w tych dokumentach. Wypełniając ww. obowiązek prawny, projekty II aPGW zostały opublikowane i udostępnione społeczeństwu do uwag między 14 kwietnia a 14 października 2021 r. Przez cały okres 6 miesięcy, projekty IlaPGW dla poszczególnych obszarów dorzeczy podane były do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie ich na stronie internetowej drugiej aktualizacji planów gospodarowania wodami (https://www.apgw.gov.pl), jak również wyłożenie ich do wglądu zarówno w siedzibie Ministerstwa Infrastruktury, jak i Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Uwagi do projektów IlaPGW można było składać poprzez ankietę on-line, wiadomość e-mail na wskazany adres, pisemnie na adres MI i PGW WP, ustnie do protokołu, jak również w trakcie przeprowadzonych spotkań konsultacyjnych (łącznie 15 spotkań konsultacyjnych dotyczących poszczególnych regionów wodnych). Niezależnie od sposobu zgłoszenia uwagi, każda z nich zostaje poddana indywidualnej analizie pod kątem zasadności, a następnie w zależności od wyniku analizy, zostaje uwzględniona lub częściowo uwzględniona w ostatecznej wersji dokumentów, albo uznana jako niezasadna. Z uwagi na dokonane w trakcie trwających konsultacji społecznych, zmiany przepisów prawa oraz istotne zmiany projektu dokumentu stanowiącego materiał źródłowy do projektów IlaPGW, których uwzględnienie nie było możliwe przed podaniem projektów IlaPGW do konsultacji społecznych, podjęte zostały działania dla zapewnienia społeczeństwu informacji o dokonywanych zmianach w projektach IlaPGW, jeszcze w okresie konsultacji społecznych. Dokonane zmiany w projekcie IlaPGW związane były z wejściem w życie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie określenia gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym oraz obszarów przeznaczonych do ochrony tych gatunków (Dz.U. 2021 r. poz. 896) oraz zmianach projektu szóstej aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (VIaKPOŚK) w wersji z dnia 30.08.2021 r. Zarówno nowy akt prawny, jak i projekt VIaKPOŚK stanowią dokumenty, których ustalenia uwzględniane są w projektach IlaPGW. Oba ww. dokumenty procedowane były niezależnie od projektów IlaPGW (tj. procedura legislacyjna przyjęcia rozporządzenia oraz konsultacje społeczne projektu VIaKPOŚK) w związku z tym nie stanowią one nowych, niedostępnych dla społeczeństwa dokumentów, w rozumieniu prezentowania ich ustaleń po raz pierwszy w projektach IlaPGW. Zmiany, o których mowa powyżej włączone zostały w formie errat stanowiących element konsultowanych projektów IlaPGW (są to dokumenty wskazujące w przejrzysty sposób zmiany dokonywane w projektach IlaPGW, poprzez zdefiniowanie miejsca i rodzaju dokonywanej zmiany). Erraty podane zostały do publicznej wiadomości w dniu 30.09.2021 r.</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
						<p>2. Konsultacje społeczne w ramach SOOŚ wymagane ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zgodnie z art. 46 u.i.o.ś., celem SOOŚ jest ocena środowiskowych skutków realizacji postanowień dokumentu, tj. projektów IIaPGW. Plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy – jako dokument wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko – wymagają przeprowadzenia procedury SOOŚ. Elementem SOOŚ jest Prognoza oddziaływania na środowisko każdego projektu IIaPGW (dalej Prognoza). Zgodnie z przepisami działu III rozdziałów 1 i 3 ustawy u.i.o.ś., w procedurze SOOŚ musi zostać zapewniona możliwość udziału społeczeństwa. Ustawa nie definiuje wymaganego następstwa po sobie konsultacji projektów IIaPGW wymaganych ustawą pr.w. oraz konsultacji społecznych w ramach SOOŚ. Dla zapewnienia możliwie maksymalnej aktualności i niezmienności dokumentu poddanego procedurze SOOŚ, 21-dniowe konsultacje społeczne rozpoczęto pod koniec okresu półrocznych konsultacji społecznych projektów IIaPGW. 21-dniowe konsultacje społeczne w ramach SOOŚ projektów IIaPGW przeprowadzone zostały zgodnie z przepisami u.i.o.ś. Konsultacje społeczne w ramach SOOŚ trwały od 30.09.2021 do 20.10.2021 roku. Przez ten okres projekty IIaPGW (wraz z Erratami) oraz prognozy oddziaływania na środowisko podane były do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie ich na stronie internetowej projektu, tj. apgw.gov.pl, jak również wyłożenie do wglądu w siedzibie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. W trakcie konsultacji społecznych w ramach SOOŚ zainteresowani mieli możliwość zgłaszania uwag i wniosków w kilku dostępnych formach: formularz online, emailowo, listownie, pisemnie i ustnie do protokołu w siedzibie PGW WP. Podobnie jak w przypadku uwag zgłaszanych w trakcie 6-cio miesięcznego okresu, każda z uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych poddawana jest indywidualnej analizie pod względem jej zasadności, a następnie w zależności od wyniku analizy, zostaje ona uwzględniona, częściowo uwzględniona albo odrzucona jako niezasadna w pracach nad ostateczną wersją prognoz oddziaływania na środowisko i IIaPGW. IIaPGW po konsultacjach społecznych w ramach SOOŚ zawierać będą wprowadzane niezbędne zmiany wynikające z rekomendacji i ustaleń zaprezentowanych w Prognozie oraz wynikające z opinii właściwych organów administracji (GDOŚ, GIS, odpowiednio Urzędy Morskie), a także uznanych za zasadne uwag i wniosków wniesionych w trakcie konsultacji społecznych w ramach SOOŚ. Podkreślenia wymaga, iż proces SOOŚ ma na celu uwzględnienie w ustaleniach dokumentów IIaPGW opinii, uwag i wniosków wynikających z analiz wpływu na środowisko realizacji postanowień ocenianego dokumentu. W związku z przygotowaniem i przeprowadzeniem konsultacji społecznych zgodnie z przepisami prawa oraz przy zapewnieniu możliwie pełnego i aktywnego udziału społeczeństwa w konsultacjach społecznych (pomimo utrudnień wynikających z COVID-19) uznać należy, iż nie zaistniały przesłanki do przedłużenia przyjętego okresu konsultacji społecznych. Jednocześnie zwracamy uwagę, iż zainteresowane strony miały możliwość zapoznania się z dokumentami projektów IIaPGW przez okres 6 pełnych miesięcy oraz przez 21 dni w przypadku Prognoz. Osoby zainteresowane projektem IIaPGW mają dostęp do bieżącej informacji o prowadzonych pracach w formie Newslettera, w tym również informacji o dokonaniu koniecznych zmian wynikających ze zmian prawa oraz VIaKPOŚK i zaprezentowaniu ich w postaci errat podanych do publicznej</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
						wiadomości. Podczas prowadzonych spotkań konsultacyjnych również podkreślana była konieczność wprowadzenia korekt związanych z wejściem w życie rozporządzenia w sprawie określenia gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym oraz obszarów przeznaczonych do ochrony tych gatunków. Tym samym zachowane zostały terminy wymagane przepisami prawa oraz umożliwiające w rzetelny sposób zapoznanie się z projektami IIaPGW oraz ich prognozami oddziaływania na środowisko i zgłoszenie uwag w ramach obu wymienionych powyżej procedur.
5	Fundacja Greenmind	Prognozy oddziaływania na środowisko dotyczące przedmiotowych dokumentów (projekty IIaPGW) wraz z załącznikami zostały opublikowane 30 września br. Termin jaki został wyznaczony na konsultacje społeczne prognoz i dokumentów, do których się odwołują, to 21 dni (do 20 października br.). Okres ten jest najkrótszym z ustawowo możliwych, a przecież dokumenty podlegające konsultacjom to: 9 oddzielnych prognoz z kolejnymi załącznikami (14- 20 na jedno dorzecze!) oraz uzupełnione („erratami” 30 września) projekty aktualizacji planów gospodarowania wodami wraz z załącznikami (kilkadziesiąt na jeden plan). Niektóre załączniki mają nawet po 3 tysiące wierszy i kilkadziesiąt kolumn z danymi. Dodatkowo, okres konsultacji społecznych w ramach SOOŚ został nałożony na końcówkę półrocznego terminu konsultacji projektów IIaPGW wymaganych Ramową Dyrektywą Wodną (te skończyły się 14 października). Wody Polskie uniemożliwiły społeczeństwu złożenie konstruktywnych uwag wcześniej, załączając uzupełnienia i zmiany do konsultowanych projektów IIaPGW 30 września – tj. na dwa tygodnie przed końcem terminu konsultacji. Spowodowało to sytuację, w której zainteresowanym złożeniem uwag w ramach dwóch procedur udziału społecznego (ani Ministerstwo Infrastruktury, ani PGW Wody Polskie nigdy i nigdzie nie wytłumaczyły, czym się różnią oba tryby konsultacji i czy uwagi złożone w jednym lub w drugim będą traktowane tak samo), zostało tylko 6 dni (w tym sobota i niedziela) na zapoznanie się z treścią prognoz i załączników oraz złożenie stosownych uwag. Na tak obszerny materiał dowodowy, może największy w historii polskich SOOŚ, 21 dni (efektywnie 6 dni) przeznaczone na udział społeczny było terminem zdecydowanie zbyt krótkim, co w żaden sposób nie jest spójne z zapisami Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko. Mowa w niej o konieczności zapewnienia „odpowiednich ram czasowych, pozostawiających wystarczającą ilość czasu	Należy wydłużyć czas konsultacji publicznych ze względu na fundamentalne zmiany w treści konsultowanych dokumentów, odnoszące się do kluczowych elementów projektów IIaPGW, jak: nowe działania ochronne czy uzupełnienie IIaPGW o zapisy dotyczące obszarów chronionych w rozumieniu RDW, a także ocena wpływu zmniejszenia zakresu działań z kategorii gospodarka ściekowa na możliwość osiągnięcia celów RDW; lub przeprowadzić proces udziału społecznego ponownie.	Treść uwagi zawiera jej uzasadnienie.	Nieuwzględnienie	Specyfika dokumentów, jakimi są plany gospodarowania wodami determinuje konieczność przeprowadzania wymaganych przepisami prawa kolejnych kroków w procesie opracowywania zarówno projektów dokumentów, jak również ich wersji ostatecznych z uwzględnieniem charakteru dokumentu. Podstawę prawną stanowią: <ul style="list-style-type: none"> • Ustawa Prawo wodne (Dz.U. z 2021 roku poz. 624 z późn. zm., dalej ustawa pr.w.): w zakresie opracowania projektów planów gospodarowania wodami wraz z przeprowadzeniem konsultacji społecznych dla umożliwienia przedłożenia uwag do projektów dokumentów; • Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2021 roku poz. 247 z późn. zm., dalej u.i.o.ś) w zakresie wymaganej dla planów gospodarowania wodami strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w tym zapewnienia udziału społeczeństwa w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (dalej SOOŚ) przed przyjęciem dokumentów. Informacje dotyczące ww. procedur zawierają zarówno same projekty IIaPGW (rozdział 20 każdego z projektów IIaPGW), jak również Prognozy oddziaływania na środowisko (rozdział 1.2 każdej z prognoz). W związku z charakterem projektów IIaPGW istnieje obowiązek przeprowadzenia dwóch procesów konsultacji społecznych: <ol style="list-style-type: none"> 1. Półroczne konsultacje społeczne projektów IIaPGW (sześciomiesięczne) wynikające z przepisów Ramowej Dyrektywy Wodnej (2000/60/WE) oraz ustawy pr.w. – mają na celu zaangażowanie wszystkich zainteresowanych stron do aktywnego udziału w opracowywaniu, przeglądzie i aktualizacji planów gospodarowania wodami. Zgodnie z art. 319 ust. 5 ustawy pr.w. w terminie 6 miesięcy od dnia podania do publicznej wiadomości dokumentu projektu planu gospodarowania wodami, zainteresowani mogą składać do ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej pisemne uwagi do ustaleń zawartych w tych dokumentach. Wypełniając ww. obowiązek prawny, projekty II aPGW zostały opublikowane i udostępnione społeczeństwu do uwag między 14 kwietnia a 14 października 2021 r. Przez cały okres 6 miesięcy, projekty IIaPGW dla poszczególnych obszarów dorzeczy podane były do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie ich na stronie internetowej drugiej aktualizacji planów gospodarowania wodami (https://www.apgw.gov.pl), jak również wyłożenie ich do wglądu zarówno w siedzibie Ministerstwa Infrastruktury, jak i Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Uwagi do projektów IIaPGW można było składać poprzez ankietę on-line, wiadomość e-mail na wskazany adres, pisemnie na adres MI i PGW WP, ustnie do protokołu, jak również w trakcie

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		na konsultacje, w tym na wyrażenie opinii” (art. 6 ust. 2). W związku z powyższym nie było możliwe przeanalizowanie całego materiału udostępnionego w toku SOOŚ projektów IIaPGW, w sposób umożliwiający odniesienie do wszystkich istotnych zapisów tych dokumentów. Procedura konsultacji Prognoz i dokumentów im towarzyszących musi zostać przedłużona lub ponowiona, o co wnioskowały organizacje zrzeszone w Koalicji Ratujmy Rzeki (wniosek KRR nie doczekał się jak na razie odpowiedzi).				<p>przeprowadzonych spotkań konsultacyjnych (łącznie 15 spotkań konsultacyjnych dotyczących poszczególnych regionów wodnych). Niezależnie od sposobu zgłoszenia uwagi, każda z nich zostaje poddana indywidualnej analizie pod kątem zasadności, a następnie w zależności od wyniku analizy, zostaje uwzględniona lub częściowo uwzględniona w ostatecznej wersji dokumentów, albo uznana jako niezasadna. Z uwagi na dokonane w trakcie trwających konsultacji społecznych, zmiany przepisów prawa oraz istotne zmiany projektu dokumentu stanowiącego materiał źródłowy do projektów IIaPGW, których uwzględnienie nie było możliwe przed podaniem projektów IIaPGW do konsultacji społecznych, podjęte zostały działania dla zapewnienia społeczeństwu informacji o dokonywanych zmianach w projektach IIaPGW, jeszcze w okresie konsultacji społecznych. Dokonane zmiany w projekcie IIaPGW związane były z wejściem w życie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie określenia gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym oraz obszarów przeznaczonych do ochrony tych gatunków (Dz.U. 2021 r. poz. 896) oraz zmianach projektu szóstej aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (VIaKPOŚK) w wersji z dnia 30.08.2021 r. Zarówno nowy akt prawny, jak i projekt VIaKPOŚK stanowią dokumenty, których ustalenia uwzględniane są w projektach IIaPGW. Oba ww. dokumenty procedowane były niezależnie od projektów IIaPGW (tj. procedura legislacyjna przyjęcia rozporządzenia oraz konsultacje społeczne projektu VIaKPOŚK) w związku z tym nie stanowią one nowych, niedostępnych dla społeczeństwa dokumentów, w rozumieniu prezentowania ich ustaleń po raz pierwszy w projektach IIaPGW. Zmiany, o których mowa powyżej włączone zostały w formie errat stanowiących element konsultowanych projektów IIaPGW (są to dokumenty wskazujące w przejrzysty sposób zmiany dokonywane w projektach IIaPGW, poprzez zdefiniowanie miejsca i rodzaju dokonywanej zmiany). Erraty podane zostały do publicznej wiadomości w dniu 30.09.2021 r.</p> <p>2. Konsultacje społeczne w ramach SOOŚ wymagane ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zgodnie z art. 46 u.i.o.ś., celem SOOŚ jest ocena środowiskowych skutków realizacji postanowień dokumentu, tj. projektów IIaPGW. Plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy – jako dokument wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko – wymagają przeprowadzenia procedury SOOŚ. Elementem SOOŚ jest Prognoza oddziaływania na środowisko każdego projektu IIaPGW (dalej Prognoza). Zgodnie z przepisami działu III rozdziałów 1 i 3 ustawy u.i.o.ś., w procedurze SOOŚ musi zostać zapewniona możliwość udziału społeczeństwa. Ustawa nie definiuje wymaganego następstwa po sobie konsultacji projektów IIaPGW wymaganych ustawą pr.w. oraz konsultacji społecznych w ramach SOOŚ. Dla zapewnienia możliwie maksymalnej aktualności i niezmienności dokumentu poddanego procedurze SOOŚ, 21-dniowe konsultacje społeczne rozpoczęto pod koniec okresu półrocznych konsultacji społecznych projektów IIaPGW. 21-dniowe konsultacje społeczne w ramach SOOŚ projektów IIaPGW przeprowadzone zostały zgodnie z przepisami u.i.o.ś. Konsultacje społeczne w ramach SOOŚ trwały od 30.09.2021 do 20.10.2021 roku. Przez ten okres projekty IIaPGW (wraz z Erratami) oraz prognozy oddziaływania na środowisko podane były do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie ich na stronie internetowej projektu, tj. apgw.gov.pl, jak również</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
						wyłożenie do wglądu w siedzibie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. W trakcie konsultacji społecznych w ramach SOOŚ zainteresowani mieli możliwość zgłaszania uwag i wniosków w kilku dostępnych formach: formularz online, emailowo, listownie, pisemnie i ustnie do protokołu w siedzibie PGW WP. Podobnie jak w przypadku uwag zgłaszanych w trakcie 6-cio miesięcznego okresu, każda z uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych poddawana jest indywidualnej analizie pod względem jej zasadności, a następnie w zależności od wyniku analizy, zostaje ona uwzględniona, częściowo uwzględniona albo odrzucona jako niezasadna w pracach nad ostateczną wersją prognoz oddziaływania na środowisko i IIaPGW. IIaPGW po konsultacjach społecznych w ramach SOOŚ zawierać będą wprowadzane niezbędne zmiany wynikające z rekomendacji i ustaleń zaprezentowanych w Prognozie oraz wynikające z opinii właściwych organów administracji (GDOŚ, GIS, odpowiednio Urzędy Morskie), a także uznanych za zasadne uwag i wniosków wniesionych w trakcie konsultacji społecznych w ramach SOOŚ. Podkreślenia wymaga, iż proces SOOŚ ma na celu uwzględnienie w ustaleniach dokumentów IIaPGW opinii, uwag i wniosków wynikających z analiz wpływu na środowisko realizacji postanowień ocenianego dokumentu. W związku z przygotowaniem i przeprowadzeniem konsultacji społecznych zgodnie z przepisami prawa oraz przy zapewnieniu możliwie pełnego i aktywnego udziału społeczeństwa w konsultacjach społecznych (pomimo utrudnień wynikających z COVID-19) uznać należy, iż nie zaistniały przesłanki do przedłużenia przyjętego okresu konsultacji społecznych. Jednocześnie zwracamy uwagę, iż zainteresowane strony miały możliwość zapoznania się z dokumentami projektów IIaPGW przez okres 6 pełnych miesięcy oraz przez 21 dni w przypadku Prognoz. Osoby zainteresowane projektem IIaPGW mają dostęp do bieżącej informacji o prowadzonych pracach w formie Newslettera, w tym również informacji o dokonaniu koniecznych zmian wynikających ze zmian prawa oraz VIaKPOŚK i zaprezentowaniu ich w postaci errat podanych do publicznej wiadomości. Podczas prowadzonych spotkań konsultacyjnych również podkreślana była konieczność wprowadzenia korekt związanych z wejściem w życie rozporządzenia w sprawie określenia gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym oraz obszarów przeznaczonych do ochrony tych gatunków. Tym samym zachowane zostały terminy wymagane przepisami prawa oraz umożliwiające w rzetelny sposób zapoznanie się z projektami IIaPGW oraz ich prognozami oddziaływania na środowisko i zgłoszenie uwag w ramach obu wymienionych powyżej procedur.
6	Fundacja Greenmind	Wobec zamiany treści wybranych części IIaPGW tuż przed końcem konsultacji wymaganych RDW (tzw. „erraty” vel „suplementy”) oraz opublikowania w tym czasie prognoz oddziaływania na środowisko dla tych dokumentów, absolutnie niezrozumiałe jest nie tylko wyznaczenie dla konsultacji publicznych minimalnego ustawowego terminu 21 dni, lecz też brak dodatkowych spotkań konsultacyjnych. Zorganizowanie takich spotkań (w formule on-line) było konieczne wobec, wprowadzającego chaos, zdublowania procedur udziału społecznego, stopienia zmian w projektach IIaPGW jak i złożoności prognoz z dziesiątkami załączników. Istotny	Należy zorganizować spotkania konsultacyjno-informacyjne w ramach przedłużonych lub powtórzonych konsultacji społecznych w ramach SOOŚ.		Nieuwzględnienie	Konsultacje społeczne w ramach SOOŚ wymagane są ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zgodnie z art. 46 u.i.o.ś., celem SOOŚ jest ocena środowiskowych skutków realizacji postanowień dokumentu, tj. projektów IIaPGW. Plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy – jako dokument wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko – wymagają przeprowadzenia procedury SOOŚ. Elementem SOOŚ jest Prognoza oddziaływania na środowisko każdego projektu IIaPGW (dalej Prognoza). Zgodnie z przepisami działu III rozdziałów 1 i 3 ustawy u.i.o.ś., w procedurze SOOŚ musi zostać zapewniona możliwość udziału społeczeństwa. Ustawa nie definiuje wymaganego następstwa po sobie konsultacji projektów IIaPGW wymaganych ustawą pr.w. oraz

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		dla tego zagadnienia jest również fakt usunięcia ze strony poświęconej konsultacjom projektów IIaPGW zapisów spotkań konsultacyjnych. Niedostępne obecnie (przynajmniej od 19 października) materiały wideo zawierały bardzo istotne wytłumaczenia treści IIaPGW oraz odpowiedzi na pytania uczestników spotkań zadanych na czacie. Jest to wielkie utrudnienie przy sporządzaniu uwag do konsultowanych dokumentów – i projektów IIaPGW i Prognoz. Brak dodatkowych spotkań jest tym bardziej niezrozumiały, że w przypadku procedury udziału społecznego w ramach SOOŚ dla aktualizacji planów zarządzania ryzykiem powodziowym (zaczęły się 16 października) – wyznaczono aż trzy takie spotkania w sprawdzonej formule on-line. Dokumenty aPZRP są znacznie mniej złożone niż IIaPGW.				konsultacji społecznych w ramach SOOŚ. Dla zapewnienia możliwie maksymalnej aktualności i niezmienności dokumentu poddanego procedurze SOOŚ, 21-dniowe konsultacje społeczne rozpoczęto pod koniec okresu półrocznych konsultacji społecznych projektów IIaPGW. 21-dniowe konsultacje społeczne w ramach SOOŚ projektów IIaPGW przeprowadzone zostały zgodnie z przepisami u.i.o.ś. Konsultacje społeczne w ramach SOOŚ trwały od 30.09.2021 do 20.10.2021 roku. Przez ten okres projekty IIaPGW (wraz z Erratami) oraz prognozy oddziaływania na środowisko podane były do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie ich na stronie internetowej projektu, tj. apgw.gov.pl, jak również wyłożenie do wglądu w siedzibie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. W trakcie konsultacji społecznych w ramach SOOŚ zainteresowani mieli możliwość zgłaszania uwag i wniosków w kilku dostępnych formach: formularz online, emailowo, listownie, pisemnie i ustnie do protokołu w siedzibie PGW WP. Podobnie jak w przypadku uwag zgłaszanych w trakcie 6-cio miesięcznego okresu, każda z uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych poddawana jest indywidualnej analizie pod względem jej zasadności, a następnie w zależności od wyniku analizy, zostaje ona uwzględniona, częściowo uwzględniona albo odrzucona jako niezasadna w pracach nad ostateczną wersją prognoz oddziaływania na środowisko i IIaPGW. Przepisy u.i.o.ś. nie określają obowiązku organizowania spotkań konsultacyjnych w ramach konsultacji społecznych. W przypadku IIaPGW w trakcie przeprowadzonych 15 spotkań konsultacyjnych szczegółowo prezentowane były zagadnienia dot. ustaleń projektów IIaPGW, które z uwagi na charakter dokumentu stanowią działania ukierunkowane na poprawę stanu środowiska poprzez zapewnienie osiągnięcia celów środowiskowych. Podczas spotkań poruszana była tematyka planowanych działań w kontekście ich wpływu na poszczególne komponenty środowiska, ze szczególnym zwróceniem uwagi na działania dotyczące zapewnienia drożności cieków dla migracji ryb oraz działania dotyczące obszarów chronionych. W związku z powyższym nie zaszła konieczność przeprowadzania dodatkowych spotkań konsultacyjnych. IIaPGW po konsultacjach społecznych w ramach SOOŚ zawierać będą wprowadzane niezbędne zmiany wynikające z rekomendacji i ustaleń zaprezentowanych w Prognozie oraz wynikające z opinii właściwych organów administracji (GDOŚ, GIS, odpowiednio Urzędy Morskie), a także uznanych za zasadne uwag i wniosków wniesionych w trakcie konsultacji społecznych w ramach SOOŚ. Podkreślenia wymaga, iż proces SOOŚ ma na celu uwzględnienie w ustaleniach dokumentów IIaPGW opinii, uwag i wniosków wynikających z analiz wpływu na środowisko realizacji postanowień ocenianego dokumentu. W związku z przygotowaniem i przeprowadzeniem konsultacji społecznych zgodnie z przepisami prawa oraz przy zapewnieniu możliwie pełnego i aktywnego udziału społeczeństwa w konsultacjach społecznych (pomimo utrudnień wynikających z COVID-19) uznać należy, iż nie zaistniały przesłanki do przedłużenia przyjętego okresu konsultacji społecznych. Jednocześnie zwracamy uwagę, iż zainteresowane strony miały możliwość zapoznania się z dokumentami projektów IIaPGW przez okres 6 pełnych miesięcy oraz przez 21 dni w przypadku Prognoz. Osoby zainteresowane projektem IIaPGW mają dostęp do bieżącej informacji o prowadzonych pracach w formie Newslettera, w tym również informacji o dokonaniu koniecznych zmian wynikających ze zmian prawa oraz VIaKPOŚK i zaprezentowaniu ich w postaci errat podanych do publicznej wiadomości. Podczas prowadzonych spotkań konsultacyjnych również podkreślana była konieczność wprowadzenia korekt związanych z wejściem w życie

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
						rozporządzenia w sprawie określenia gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym oraz obszarów przeznaczonych do ochrony tych gatunków. Tym samym zachowane zostały terminy wymagane przepisami prawa oraz umożliwiające w rzetelny sposób zapoznanie się z projektami IIaPGW oraz ich prognozami oddziaływania na środowisko i zgłoszenie uwag w ramach obu wymienionych powyżej procedur.
7	Fundacja Greenmind	<p>Autorzy Prognoz nie dokonali oceny wpływu na cele środowiskowe i powodzenie działań naprawczych konkretnych przedsięwzięć mogących powodować nieosiągnięcie celów środowiskowych. Chodzi zarówno o te inwestycje, które miały przeprowadzoną pełną ocenę, o której mowa w art. 68 Prawa wodnego (PW) – art. 4.7. RDW, jak i tych które warunki derogacji spełniają tylko „życzeniowo” (vide uwagi Fundacji do projektów IIaPGW), ale także zostały umieszczone w Zał. 6 do IIaPGW (Wykaz inwestycji i działań). Nie przeprowadzono też takiej oceny dla przedsięwzięć opublikowanych w aPGW (2016-2021) i już wykonanych, które mogą powodować dalsze oddziaływania na stan wód, w tym na konieczność ustanowienia nowych jcwp o statusie SZCW. Co więcej, brak oceny przedsięwzięć, o których mowa w rozdz. 16 IIaPGW oraz zał. 6, był zabiegiem celowym, ponieważ według autorów Prognoz: „[...] IIaPGW w przypadku tych inwestycji pełni rolę sprawozdawczą, a nie ustala ramy dla ich realizacji (a więc same inwestycje z Wykazu Inwestycji i działań nie stanowią postanowień IIaPGW), [...]”. Jedyne – co w tym zakresie – znalazło się w Prognozach, to przedstawienie w załączniku graficznym nasilenia skumulowanych presji na daną jcwp, co zostało nazwane: „element zwiększonej wrażliwości danej jcw na potencjalne negatywne oddziaływania.”</p> <p>- Rysunek 6-2 Jcw potencjalnie narażone na zwiększenie wrażliwości na kumulację oddziaływań w związku z planowaną realizacją działań wpływających na zmiany fizyczne jcw (art. 4 ust. 7 RDW).</p> <p>Brak stosownej analizy na poziomie konkretnych przedsięwzięć z zał. 6 i kumulacji ich oddziaływań w odniesieniu do konkretnych jcwp, konkretnych celów środowiskowych im przypisanych oraz konkretnych obszarów chronionych od wód zależnych, a także do działań ochronnych do zrealizowania (działania IIaPGW), jest równoznaczny z niespełnieniem wymogów dla Prognoz określonych przez GDOŚ: „W prognozie powinny zostać przedstawione opisy i wyniki szczegółowych analiz wpływu planowanych przedsięwzięć, dla których planowane jest zastosowanie odstępstwa na podstawie art. 4 ust. 7 RDW oraz działań</p>	Uzupełnić Prognozy dla IIaPGW o aspekty oddziaływania przedsięwzięć o których mowa w art. 4.7 RDW. Prognozy muszą być spójne z zakresem określonym przez GDOŚ, który jest wiążący.		Nieuwzględnienie	<p>Zgodnie z informacjami przedstawionymi w części metodycznej Prognozy, zawartość i stopień szczegółowości Prognozy z jednej strony determinują zapisy samej ustawy ooś, z drugiej zaś uzgodnienia z organami oraz przede wszystkim struktura i zawartość ocenianego dokumentu. W praktyce SOOŚ dominują dwa modele oceny różniące się zasadniczo stopniem szczegółowości prowadzonych analiz. Model oceny baseline-led oraz objective-led (United Nations - Strategic Environmental Assessment Course Module. Pierwszy model oceny wzorowany jest bezpośrednio na inwestycyjnej procedurze oceny oddziaływania na środowisko. Przy zastosowaniu tego podejścia ocenie poddaje się bezpośrednie oddziaływania poszczególnych przedsięwzięć na środowisko. Metoda sprawdza się w przypadku dokumentów wytyczających nie tylko ramy realizacji przykładowych inwestycji, ale odnoszących się w treści do konkretnych określonych inwestycji mających na etapie oceny określoną lokalizację oraz określony przybliżony kształt i zasięg. Drugi model oceny stanowi model oparty na brytyjskich doświadczeniach z oceną polityk (policy appraisal). Najważniejszą rolę w tym modelu odgrywa identyfikacja celów samego dokumentu, skutków ich realizacji i ocena czy kwestie środowiskowe zostały w nich należycie ujęte - nie zaś bezpośrednie oddziaływanie poszczególnych inwestycji na środowisko. Model sprawdza się w ocenie dokumentów, które nie wyznaczają ram realizacji poszczególnych przedsięwzięć, a jedynie nakreślają kierunki rozwoju różnych procesów w sferze społecznej, gospodarczej, prawnej lub środowiskowej. Jest to model dedykowany do oceny dokumentu, w którym identyfikowane są głównie obszary i działania, a planowane przykładowe projekty nie mają konkretnych lokalizacji oraz gdy nie ma wyznaczonych terminów realizacji tych projektów, ani rozwiązań technicznych ich realizacji. Z uwagi na dwojaki charakter działań ujętych w katalogach działań za najbardziej uzasadnione uznano przyjęcie hybrydowego modelu oceny, łączącego elementy ww. metod. Działania ujęte w katalogu działań krajowych stanowią zbiór wytycznych i regulacji o charakterze formalno-prawnym o zasięgu ogólnokrajowym i znajdują zastosowanie w stosunku do każdej kategorii wód, bez względu na rodzaj presji czy uwarunkowania danej jcw. Działania te poprzez swoją skalę przestrzenną realizują z góry określony cel jakim jest uzyskanie efektu poprzez „masową” realizację w skali makro głównego celu wszystkich części wód, tj. utrzymania ich dobrego stanu / potencjału oraz niepogarszaniu go w cyklu planistycznym 2022-2027. W stosunku do tych działań, jak również grupy działań tzw. nietechnicznych wpisanych do katalogu działań dedykowanych poszczególnym kategoriom wód, z uwagi na ich nieinwestycyjny charakter i/lub brak możliwości doprecyzowania miejsca, czasu czy technologii ich realizacji - zastosowanie modelu oceny baseline-led okazało się technicznie niewykonalne. W przypadku tych inwestycji ocena w Prognozie bazowała na eksperckiej ocenie sposobu i stopnia ujęcia kwestii środowiskowych oraz identyfikacji charakteru (pozytywne/negatywne) spodziewanych/oczekiwanych skutków środowiskowych ich wdrożenia. Z drugiej strony w projekcie IIaPGW zaproponowano działania ujęte w zestawie działań</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>inwestycyjnych na wszystkie formy ochrony przyrody znajdujące się w obszarze oddziaływania tych inwestycji, w szczególności uwzględniając ich cele i przedmioty ochrony. Należy także określić wpływ ww. inwestycji na prawnie chronione gatunki fauny i flory, zwłaszcza na przedstawicieli ichtiofauny jako grupy najbardziej narażonej na oddziaływanie ze strony urządzeń wodnych. Należy podkreślić, że analiza wpływu realizacji postanowień dokumentu na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego powinna z podobną uwagą traktować zarówno sytuacje bezpośredniego zagrożenia dla gatunków i siedlisk przyrodniczych, jak również oddziaływania pośrednie. Opis wpływu zawartych w aPGW zamierzeń inwestycyjnych należy przedstawić z uwzględnieniem oddziaływań indywidualnych, jak i skumulowanych.”</p> <p>Opisana sytuacja wskazuje na niezrozumienie funkcji jaką mają pełnić plany gospodarowania wodami oraz procedura SOOŚ. Autorzy Prognoz uznali bowiem, że wystarczy opisać oddziaływania konkretnych działań ochronnych, pomijając przedsięwzięcia mogące znacząco negatywnie oddziaływać na stan wód. Łączność między wymogami dyrektywy SEA oraz przedsięwzięciami, które wymagają przeprowadzenia procedury oceny zgodności z wymogami do ustanowienia derogacji z art. 4.7. jest opisana w wytycznych Komisji Europejskiej - CIS Guidance No20 „Guidance Document on Exemptions To The Environmental Objectives” (rozdz. 3.2.9.) oraz rozszerzona w CIS Guidance No37 „Exemptions to the Environmental Objectives according to Article 4(7)” (rozdz. 2.8., 5.4.1. i Annex A). Wynika z nich jednoznacznie, że informacja o takich przedsięwzięciach powinna znaleźć się w PGW i jest ich częścią. Przedsięwzięcia te powinny przejść procedurę zgodności z celami RDW i działaniami ochronnymi (których zadaniem jest likwidacja skutków presji i osiągnięcie dobrego stanu wód), także na etapie oceny strategicznej (SEA), a nie tylko oceny oddziaływania na środowisko (EIA). Z dokumentów tych wynika również, że podstawowym celem umieszczenia informacji o przedsięwzięciach o których mowa w art. 4.7 RDW w PGW jest wsparcie procesu konsultacji publicznych, w tym umożliwienie prześledzenia w sposób transparentny prawidłowości „przyznania” tym przedsięwzięciom statusu spełniających wymagania RDW (nadrzędny interes publiczny, brak alternatyw, możliwe kompensacje).</p>				<p>dedykowane konkretnym jcw. Służą one nie tylko utrzymaniu dobrego stanu / potencjału, ale są przeznaczone do minimalizacji obserwowanych konkretnych presji oraz kierunkowej poprawy stanu / potencjału danej jcw, oraz mają zastosowanie dla tych jcw, które zostały wskazane jako zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych lub cele te będą obniżone wskutek derogacji. Wśród nich są działania o charakterze technicznym, pod którymi kryje się realizacja konkretnych typów inwestycji, w wielu przypadkach przedsięwzięć dookreślonych względem miejsca i co najmniej horyzontu czasowego ich planowanej realizacji. Co więcej w dużej mierze są to działania „zaciągnięte” z innych dokumentów strategicznych odpowiadające celom IIaPGW (aPZRP, PPSS, czy VIaKPOŚK) poddanych już procedurze SOOŚ i ocenionych. Stwarza to możliwość przeanalizowania na generalnie większym poziomie szczegółowości: wpływu działań na środowisko; identyfikacji oddziaływań ich charakteru i skali; czy wskazania miejsc potencjalnych kolizji przyrodniczo-przestrzennych. Przy czym w myśl art. 52 ust. 2 ustawy ooś analizy te zostaną przeprowadzone przy uwzględnieniu informacji zawartych w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych dokumentów powiązanych z projektem IIaPGW. Zgodnie z przywołaną w uwadze dokonaną zmianą ‘roli’ Wykazu Inwestycji i Działań (załącznik nr 6 do IIaPGW) w zakresie przygotowania przedsięwzięć w nim uwzględnionych (funkcja sprawozdawcza Wykazu o wydanych w przeszłości zgodach administracyjnych na realizację przedsięwzięć w nim uwzględnionych, nie mająca na celu potwierdzenia negatywnego oddziaływania poszczególnych przedsięwzięć). W załączniku nr 6 do projektu IIaPGW zestawiono przedsięwzięcia, które w przeszłości były objęte (gdy było to wymagane) SOOŚ oraz postępowaniami w sprawie oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko przed wydaniem przez właściwy organ decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub innej. Cele środowiskowe poszczególnych jcwp, w tym również odstępstwa od celów środowiskowych z art. 4 RDW stanowią ustalenia IIaPGW będące elementem analiz ocennych w ramach Prognozy. Skutki wskazania odstępstwa wpływają na wrażliwość danej jcwp na presję antropogeniczną – wykorzystanie właściwości zlewni jcwp i przedstawienie ich jako potencjału sorpcyjnego, który w ramach prac analitycznych nad IIaPGW stanowił jeden z elementów wspierających przeprowadzane analizy. Potencjał sorpcyjny jcwp jest ilościowym opisem warunków przyrodniczych, w jakich następuje obieg wody i substancji chemicznych zlewni. Poprzez ściśle zdefiniowaną, ilościową klasyfikację właściwości środowiska fizycznogeograficznego decydującego o warunkach ilościowych obiegu wody oraz zaawansowania działań antropogenicznych (np. charakterystyka użytkowania terenu, stopnia przekształcenia struktury hydrograficznej czy nawożenia) możliwe jest przypisanie każdej zlewni jcwp liczbowego określenia potencjału sorpcyjnego. W ramach pracy Analiza znaczących oddziaływań antropogenicznych jcwp (...) każda zlewnia jcwp została zakwalifikowana do ściśle określonej klasy potencjału sorpcyjnego, bazując na sumarycznym indeksie składającym się z sumy indeksów opisujących poszczególne składowe charakteryzujące zlewnię. Analiza celów środowiskowych przez pryzmat wrażliwości jcwp pozwoliło na wskazanie jcw wymagających szczególnej uwagi na etapie planowania dodatkowych inwestycji w jej obrębie. Poglądowy wynik tych analiz – wskazanie jcwp z określoną większą wrażliwością z uwagi na wskazanie odstępstw od celów środowiskowych – stanowi informację na poziomie strategicznym odpowiednim dla Prognozy dla projektu IIaPGW. Z uwagi na dużą</p>

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
						liczbę działań zawartych w projektach IIaPGW, dla potrzeb oceny ich wpływu na środowisko zastosowana została ich typologizacja i agregacja w odpowiednie grupy/kategorie. Prezentacja wyników oraz wniosków w Prognozie OOŚ przedstawiona została w odniesieniu do skategoryzowanych grup działań/inwestycji o porównywalnym charakterze w kontekście rodzaju presji oraz skali oddziaływania. Ocena potencjalnego wpływu realizacji postanowień dokumentu, z uwzględnieniem oddziaływań zarówno negatywnych, jak i pozytywnych, odniesiona została do poszczególnych komponentów środowiska, w tym obszarów chronionych z dokonaniem identyfikacji i analiz wszystkich działań planowanych w obrębie obszarów chronionych. Analizie i ocenie poddana została również spójność projektów IIaPGW z dokumentami strategicznymi i planistycznymi odnoszącymi się do środowiska, obowiązującymi zarówno na szczeblu krajowym, jak i unijnym. Przeprowadzone w ramach SOOS analizy spełniają wymagania przepisów prawa oraz zakresu wskazanego przez GDOS, GIS i Urzędy Morskie.
8	Fundacja Greenmind	Zgodnie z zakresem Prognoz do IIaPGW wyznaczonym przez GDOŚ, w dokumentach tych powinna zostać dokonana analiza oddziaływań skumulowanych z innymi planami i programami z zakresu gospodarki wodnej, które mogą powodować kumulowanie oddziaływań na stan wód i możliwość osiągnięcia celów środowiskowych w rozumieniu RDW. Analiza ta powinna zostać przeprowadzona na poziomie dokładności zgodnej z treścią danego planu/ programu. Jak napisał GDOŚ: „Ma to szczególne znaczenie w analizach dotyczących potencjalnych interakcji oraz kumulacji oddziaływań projektów wymienionych w aPGW z działaniami i przedsięwzięciami istniejącymi, realizowanymi bądź planowanymi do realizacji, ujętymi w innych dokumentach.”. Zapis ten nie pozostawia swobody w interpretacji i wynika z niego jasno, że analizie powinny zostać poddane konkretne przedsięwzięcia z ww. planów/programów. W Prognozach jednak temat ten jest przedstawiony w sposób bardzo ogólny i na podstawie bardzo niejasnych kryteriów, tym samym nie spełnia wymogów stawianych przez GDOŚ. Analizie kumulacji oddziaływań w Prognozach poddano kilkanaście dokumentów zależnie od danego IIaPGW i dorzecza: · Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK); · Program działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu; · Krajowy program renaturyzacji wód powierzchniowych (KPRWP); · Program przeciwdziałania niedoborowi wody na lata 2021-2027 z perspektywą do roku 2030 (PPNW); · Plan Przeciwdziałania Skutkom Suszy (PPSS); · Plan	Uzupełnić Prognozy dla IIaPGW o aspekty kumulowania się oddziaływania przedsięwzięć składających się na inne plany/programy dotyczące gospodarki wodnej i inne, z którymi może dojść do kumulacji oddziaływań, zgodnie z wiążącym zakresem określonym przez GDOŚ Tym razem trzymać się zakresu prognozy wyznaczonego przez GDOŚ		Nieuwzględnienie	W przywołanym uzgodnieniu GDOŚ pominięto ważny fragment. Początek akapitu z wymogiem brzmi: „Zgodnie z art. 52 ust. 2 ustawy ooś, w prognozie zasadne jest odniesienie się do innych dokumentów o charakterze strategicznym z zakresu gospodarki wodnej (np. Planów przeciwdziałania skutkom suszy oraz Planów zarządzania ryzykiem powodziowym) oraz uwzględnienie informacji zawartych w sporządzonych dla nich prognozach. Ma to szczególne znaczenie (...)” Zgodnie z przywołanym wymogiem w Załączniku C3 oraz rozdziale 6 Prognozy odniesiono się do innych dokumentów o charakterze strategicznym z zakresu gospodarki wodnej i Uwzględnienie informacje zawarte w Prognozach OOŚ, dla których takie zostały wykonane, które następnie posłużyły do identyfikacji ryzyka kumulowania się generowanych przez nie na poziomie strategicznym oddziaływań z oddziaływaniami ocenianego IIaPGW. Przedstawiona uwaga wynika również z niepełnego zrozumienia szeroko omówionego i jasno zdefiniowanego w Prognozie zakresu i stopnia szczegółowości analiz, który dotyczy definiowanych przez IIaPGW katalogów i zestawów działań, a nie poszczególnych przedsięwzięć. Ponadto nie można się zgodzić z zarzutem pominięcia analizy możliwej kumulacji oddziaływań inwestycji z załącznika 6 IIaPGW, którą przedstawiono w postaci analizy przestrzennej, jednoznacznie identyfikując na mapie jednolite części wód, w obrębie których do ryzyka takiej kumulacji będzie dochodziło. Ponadto zauważyć należy, zgodnie z Art. 51. Ust. 2, pkt 2 lit. e Ustawy OOŚ identyfikacja skumulowanego charakteru dotyczyć winna jedynie oddziaływań znaczących wg. definicji z Ustawy. Natomiast podkreślić należy, iż w toku przeprowadzonych analiz ocennych, nie zidentyfikowano działań, których oddziaływanie na etapie SOOS mogłyby zostać ocenione jako znacząco negatywne na jakikolwiek element środowiska poddawany ocenie w Prognozie (wyniki analiz przedstawiono w rozdziale 5 Prognozy), w tym w szczególności na obszary sieci Natura 2000.

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>Zarządzania Ryzykiem Powodziowym dla obszaru dorzecza Odry (PZRP); · Krajowy program ochrony wód morskich (KPOWM) wraz z aktualizacją (aPOWM); · Założenia do Planów Rozwoju Śródlądowych Dróg Wodnych w Polsce na lata 2016-2020 z perspektywą do roku 2030; · Krajowy Program Żeglugowy 2030 (KPŻ); · Program Rozwoju Wiślanej/Odrzańskiej Drogi Wodnej (PRDW). Przynajmniej części z nich: PPSS, PZRP, PPNW, Założenia... przypisano konkretne inwestycje - to one stanowią główną oś tych programów, które w znakomitej większości mogą znacząco oddziaływać czy to na stan jcwp czy obszary chronione w rozumieniu RDW. łączna kumulacja oddziaływań generowana przez te inwestycje wraz z przedsięwzięciami wykonanymi, a wpisanymi do aPGW (2016-2021) oraz planowanych do wykonania w IIaPGW (zał. 6) powinna być głównym zadaniem Prognozy dla IIaPGW. Zamiast tego, wykonano ogólną prezentację konkretnych Planów /Programów z przypisanymi oddzielnymi zakresami skumulowanych oddziaływań pozytywnych i negatywnych. Taka pseudo-macierz oddziaływań dawała maksymalną ocenę pozytywną planom takim jak PPSS, PZRP czy PPNW tylko za wpisywanie się w zakres celów gospodarki wodnej (art. 316 PW), jak ochrona przed powodzią czy suszą. Negatywną i niejednoznacznie negatywną zaś w przypadku PPSS i PPNW ze względu na domniemany (bez szczegółów) negatywnego wpływu działań na cele środowiskowe RDW. Dokonano w ten sposób nieuprawnionego, powodującego pomieszenie pojęć, połączenia aspektów celów środowiskowych w rozumieniu RDW i zapisów polskiej ustawy Prawo wodne. Co ciekawe, tylko potencjalne pozytywne działania przedstawiono graficznie, łącząc wszystkie działania – działania renaturyzacyjne z KPRWP z działaniami z PPSS i (a)PZRP. Wśród działań pozytywnych dla celów IIaPGW umieszczono zarówno te bezsprzecznie likwidujące źródła presji na jcwp jak i te, które te presje powodują – nowe piętrzenia, regulacje rzek, budowa zbiorników wodnych. W Prognozach stwierdzono oględnie (i bez poparcia dowodami), że łączna kumulacja negatywnych oddziaływań między ww. planami może wynikać przede wszystkim z realizacji jednocześnie PZRP, Założeń, KPŻ i PRDW (ale już niekoniecznie PPSS i PPNW). Jednakże odstąpiono od analizy wpływu poszczególnych znanych działań zapisanych w planach/programach, o których mowa powyżej, na stan wód. Stwierdzono, że takie badanie ma lub będzie mieć miejsce na etapie SOOŚ dla konkretnych planów/programów lub już na etapie</p>				

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		<p>oceny konkretnej inwestycji. Podejście tego typu nie ma żadnych podstaw merytorycznych – do tej pory wykonano do końca tylko jedną SOOŚ dla planu/programu aktualnego na lata 2021-2026 – dla PPSS, i nie ujęto w niej oddziaływania na konkretne cele środowiskowe (wymóg RDW). Wskazano jedynie jcwp (według „starego” podziału, nieużywanego w IIaPGW!), których dotyczyć będzie kumulacja kilku działań PPSS na raz i bardzo ogólnie wymieniono obszary Natura 2000, które mogą wg twórców tamtego dokumentu – podlegać negatywnym oddziaływaniom. Stało się tak, ponieważ w momencie prowadzenia SOOŚ dla PPSS nie były jeszcze gotowe projekty IIaPGW. Brak podjęcia kwestii kumulacji oddziaływań konkretnych przedsięwzięć wpisanych w IIaPGW i w inne dokumenty sektorowe (np. Założenia...) jest szczególnie niezrozumiałe w kontekście bardzo szerokiego i szczegółowego opisu zagrożeń dla poszczególnych grup gatunków zależnych od wód. Na przykład w Prognozach wielokrotnie i obficie cytowano publikację „Czerwona lista ptaków Polski (Wilk i in. 2020)” łącznie z grafikami i całymi akapitami. Nie przeniosło się to jednak na wnioskowanie, ani na zbadanie choćby zagrożeń k wynikających z realizacji poszczególnych przedsięwzięć dla gatunków ptaków, jak np. rybitwa czubata czy rybitwa białoczelna, które mogą nawet wyginąć w Polsce w wyniku realizacji Założeń... czy KPŻ i PRDW (Wisła – droga wodna E40). Gatunki te są chronione w obszarach od wód zależnych, których ochrona jest również celem RDW i zarazem celem ujętym w projektach IIaPGW. Wobec powyższego, analiza oddziaływania konkretnych przedsięwzięć z ww. planów/programów powinna być wykonana. Próbę takiej analizy dokonano w opracowaniu „Ocena stopnia uwzględnienia Krajowego Programu Renaturyzacji Wód Powierzchniowych w projektach drugiej aktualizacji Planów Gospodarowania Wodami (II aPGW) wraz z rekomendacjami do II aPGW” wykonanej na zlecenie WWF Polska przez Fundację Hektary dla Natury (http://www.ratujmyrzeki.pl/250-konsultacje-apgw). Badaniu poddano tam przedsięwzięcia wpisane do IIaPGW (zał. 6 do wszystkich dorzeczy), PPSS i aPZRP. Z analizy przestrzennej wyszło, że działania te powodujące presję na stan wód, obejmują łącznie aż 27% jcwp rzecznych (RW). Z tego na blisko co dziesiątej jcwp RW zaplanowano zbiorniki (suche lub mokre) lub inne budowle poprzeczne, a na 12% jcwp RW planuje się budować nowe obwałowania. Dwadzieścia osiem procent jcwp RW w zasięgu tych przedsięwzięć, to</p>				

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		obszary wymagające renaturyzacji zgodnie z KPRWP. „Ocena stopnia uwzględnienia...” nie uwzględnia ani przedsięwzięć PPNW (nie jest gotowa ostateczna lista przedsięwzięć), ani planów żeglugowych, w tym np. drogi wodnej E40 powyżej Włocławka. łączna kumulacja oddziaływań na jcwp RW w wyniku realizacji również tych ww. projektów z pewnością przekracza 1/3 wszystkich jcwp RW w Polsce, a mówimy o najbliższych kilku latach realizacji (maksymalnie do 2030 roku).				
9	Fundacja Greenmind	W Prognozach do IIaPGW zaniechano wymaganej prawem (art. 52 uoś) i wskazanej przez GDOŚ w zakresie prognozy - analizy wariantowej. Autorzy Prognoz tłumaczą to w następujący sposób: „ostateczny zestaw zaproponowanych działań stanowi wynik wielokryterialnej analizy, która doprowadziła finalnie do wyselekcjonowania najbardziej optymalnych rozwiązań”. Brak analiz wariantowych w tym zakresie jest też usprawiedliwiany w następujący sposób: „[...] celem analizy rozwiązań alternatywnych w procesie SOOŚ jest proponowanie alternatyw dla rozwiązań w stosunku, do których zdiagnozowano ryzyka znaczącego negatywnego wpływu na środowisko. Tymczasem, jak wynika z przeprowadzonych analiz (wyniki i wnioski z tych analiz przedstawiono w rozdziale 5 Prognozy) zdecydowana większość działań w katalogach oceniona została jako potencjalnie korzystnie wpływająca na środowisko jako całość i jego elementy, bądź jako takie których wdrożenie nie będzie generowało istotnych zmian w środowisku.” Powyższe nie znajduje uzasadnienia w kontekście zawartości Prognoz – wszak jednocześnie zaniechano analizy przedsięwzięć mogących negatywnie oddziaływać na stan wód (zał. 6) tłumacząc, że to nie jest część IIaPGW i zaniechano też analizy przedsięwzięć wpisanych do innych planów/programów gospodarki wodnej, mimo że są one znane. Dodatkowo, dokonano wyboru alternatyw przy ustaleniu ostatecznej listy działań renaturyzacyjnych (zaniechanie większości działań z KPRWP) i udrożnieniowych (wiele zadań niezrealizowanych w poprzednim cyklu planistycznym nie będzie kontynuowanych, podobnie jak wiele wymaganych np. na podstawie planów ochronnych dla konkretnych obszarów). W przedmiotowym rozdziale Autorzy sami przyznają, że taki dobór istniał - nie został jednak ujęty rzeczowo ani w Prognozach, ani w projektach konkretnych IIaPGW.	Dokonać analizy wariantowej wyboru działań „naprawczych,” zwłaszcza w kontekście doboru środków dla likwidacji źródeł presji hydromorfologicznych – zapisy KPRWP, udrożnienia budowli. Dokonać analizy wariantowej dla przedsięwzięć mogących wpływać na osiągnięcie celów środowiskowych w rozumieniu RDW.		Nieuwzględnienie	Analiza możliwości zastosowania rozwiązań alternatywnych stanowiąca wymagany element każdej Prognozy oddziaływania na środowisko ma na celu wskazanie możliwych do wdrożenia działań/inwestycji alternatywnych będących postanowieniami ocenianego dokumentu strategicznego. Tym samym w przypadku ocenianego dokumentu rozwiązania alternatywne rozumiane są jako działania, które różnią się od tych zaplanowanych w projekcie IIaPGW, jednak ich realizacja zapewnić powinna osiągnięcie głównego, nadrzędnego celu IIaPGW oraz osiągnięcie co najmniej tak dobrych rezultatów jak działania pierwotnie wpisane w planach, przy jednoczesnym uwzględnieniu ich minimalnego (bądź braku) negatywnego wpływu na środowisko naturalne podczas ich wdrażania. Rozwiązania alternatywne mogą odnosić się także do wariantu niepodejmowania wskazanego w dokumencie działania. Specyfika IIaPGW determinuje możliwość doboru dodatkowych działań alternatywnych dla już zaproponowanych w zestawach działań, które stanowią ustalenia IIaPGW oceniane w ramach prowadzonych analiz. Metodyka opracowania zestawów działań (dokument materiał źródłowy IIaPGW) zakładała konieczność przeprowadzenia wielowariantowych analiz doboru działań ukierunkowanych na dobór działań odpowiednio do statusu, oceny stanu, uwarunkowań środowiskowych i prawnych, zidentyfikowanych presji antropogenicznych danej jcwp, przy zachowaniu możliwie najwyższej skuteczności całych zestawów działań. Każde działanie podlegało analizom realności, efektywności jakościowej i kosztowej na wielu poziomach, zarówno prognozy stanu wód, jak i aspektów ekonomicznych ich realności wraz z analizami skutków społeczno – gospodarczych oraz przy uwzględnieniu wyników sprawdzianu klimatycznego. W efekcie dobrane zostały, w zestawy dla każdej jcw, działania, których realizacja (łącznie) skutkować ma osiągnięciem szacowanych poziomów poprawy określonych wskaźników. Zestawy działań poddane zostały szczegółowym analizom skuteczności wskazującym potencjalny szacowany poziom możliwego do uzyskania efektu przy założeniu pełnej realizacji działań wskazanych w zestawach. Każda zmiana działania, czy też niepełna realizacja zestawu przyczynia się do zmian w zakresie oszacowanej skuteczności. W prognozie oceniono przewidywany wpływ tak zaproponowanych katalogów działań i zestawów działań. W wyniku przeprowadzonych przez zespół specjalistów analiz stwierdzono generalnie pozytywny wpływ realizacji projektu IIaPGW na środowisko, a nie stwierdzono ryzyka wystąpienia oddziaływań znacząco negatywnych. Istotą wskazywania rozwiązań alternatywnych jest przedstawienie w prognozie propozycji wpływających na ograniczanie stwierdzonych negatywnych, a przede wszystkim znacząco negatywnych oddziaływań na środowisko. Wobec tego, że takich oddziaływań nie stwierdzono nie zaproponowano także rozwiązań alternatywnych do rozważenia przed

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
						przyjęciem IIaPGW. Takiej propozycji rozwiązań alternatywnych lub wariantów nie zawarto także w zgłoszonej uwadze i wniosku. Wskazywane w uwadze i wniosku przedsięwzięcia objęte były odrębnymi dokumentami strategicznymi i przeprowadzonymi dla nich SOOŚ oraz postępowaniami w sprawie oceny oddziaływania planowanych przedsięwzięć na środowisko przed uzyskaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Przedsięwzięcia, które są planowane w innych niż projekt IIaPGW dokumentach są objęte i są też wtedy podstawą, innych postępowań w sprawie strategicznych ocen oddziaływania na środowisko tych dokumentów. W obu wyżej wymienionych przypadkach, zarówno przedsięwzięć jak i dokumentów strategicznych brak podstaw do oceniania ich w ramach SOOŚ projektu IIaPGW ponieważ nie są przedmiotem działań określonych w tym dokumencie. Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko lub na obszary Natura 2000 będą każdorazowo poddawane ocenie oddziaływania na środowisko (w tym na obszar Natura 2000) lub na obszar Natura 2000 zgodnie z wymaganiami ustawy ooś.
10	Fundacja Greenmind	W prognozach nie przewiduje się jakichkolwiek zmian w zaproponowanym przez GIOŚ planie monitoringowym na lata 2016-2021. Jak wykazała Fundacja w uwagach do IIaPGW z 14 października – sieć ppk i dobór zakresu monitoringu dla dorzecza Wisły wymaga uzupełnienia. Jest istotna różnica w pokryciu siecią monitoringową dla dorzecza Wisły i Odry, z korzyścią dla tego ostatniego.	Uzupełnić sieć monitoringową dla dorzecza Wisły zgodnie z uwagami Fundacji Greenmind do projektów IIaPGW z 14 października br.		Nieuwzględnienie	Przytoczony w uwadze okres 2016-2021 dla jakiego wskazany został, przez Zgłaszającego uwagę, zarzut braku przygotowania propozycji zmian w planie monitoringowym uznajemy za omyłkowy i uwagę traktujemy, jako odnoszącą się do planowanej na okres IIaPGW projektowanej sieci monitoringowej. Monitoring wód jest częścią monitoringu środowiska, a zasady jego organizacji i funkcjonowania prezentowane są w wieloletnim strategicznym programie państwowego monitoringu środowiska opracowywanym przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska i zatwierdzanego przez ministra właściwego ds. klimatu. Zgodnie z wymaganym zakresem dla aktualizacji planu gospodarowania wodami IIaPGW prezentuje m.in. informacje dotyczące obowiązującej sieci monitoringu - obowiązującej w okresie poprzedniego cyklu planistycznego podsumowywanego w IIaPGW (2016-2021). Monitoring, w tym ustalenia sieci monitoringu to obszary odpowiedzialności GIOŚ, IIaPGW nie jest dokumentem ustalającym sieć monitoringu. Sieć ppk jest ustalana na podstawie aktualnego wykazu jcwp wraz z ich charakterystyką obejmującą: status, typ, cele środowiskowe oraz zagrożenie nieosiągnięciem celów środowiskowych, a także rodzaj presji oddziałującej na jcwp. Przy projektowaniu sieci monitoringu wykorzystuje się także aktualne wykazy obszarów chronionych. Nową sieć monitoringu tworzy się poprzez weryfikację sieci istniejącej w poprzednim cyklu gospodarowania wodami. Szczegółowe kryteria wyznaczania jcwp do monitorowania oraz ppk określają załączniki nr 1 i 2 do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 13 lipca 2021 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i jednolitych części wód podziemnych. W rozdziale 5 projektu IIaPGW przedstawiono obszerną informację o zasadach projektowania monitoringu i wykonywania oceny stanu wód, bazując na stanie prawnym obowiązującym na koniec cyklu planistycznego 2016-2021 wraz ze wskazaniem zmian prawnych w tym okresie oraz syntetycznym opisem projektu sieci monitoringu na lata 2022-2027, który ostatecznie zatwierdzany będzie zgodnie z zasadami PMŚ. Dodatkowo rozdział 15 IIaPGW wskazuje informacje dotyczące częstotliwości prowadzenia monitoringu substancji priorytetowych określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 350 ust. 1 ustawy prawo wodne. W ramach prac analitycznych nie zostały zidentyfikowane konieczne do uwzględnienia inne niż wskazane w r.m.jcw zasady, częstotliwość oraz kryteria

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
						zmiany częstotliwości monitoringu. Dążąc do zapewnienia możliwie pełnego obrazu stanu jcw w projektowanej sieci monitoringu dokonywane są zmiany w zakresie zarówno liczby jcw monitorowanych, jak również zakresu prowadzonego monitoringu. Na cykl planistyczny objęty projektem IIaPGW tj. 2022-2027, planowane jest zwiększenie liczby punktów pomiarowo-kontrolnych w obrębie poszczególnych obszarów dorzeczy co umożliwi pozyskanie jeszcze pełniejszych danych dotyczących rzeczywistego wpływu skutków środowiskowych wdrażania zestawów działań ukierunkowanych na osiągnięcie celów środowiskowych.
11	Fundacja Greenmind	Do niniejszego zestawienia uwag odnoszących się do Prognoz Fundacja dołącza uwagi do IIaPGW dla dorzecza Wisły i dorzecza Odry, złożone w ramach udziału społecznego do 14 października – zachowują swoją wartość merytoryczną także w obliczu opublikowanych Prognoz oddziaływania a środowisko projektów IIaPGW i SOOŚ.	Uwzględnić uwagi Fundacji Greenmind w treści projektów IIaPGW oraz w poprawionych Prognozach.		Nieuwzględnienie	Zgłoszona uwaga ogólna jest elementem wprowadzenia z pisma Zgłaszającego uwagę w którym w dalszej kolejności przedstawione zostały szczegółowe uwagi do wskazanych w treści niniejszej uwagi obszarów. Odniesienie się do każdej ze zgłoszonych uwag szczegółowych znajduje się w poszczególnych wierszach niniejszego zestawienia przypisanych do Zgłaszającego uwagę.
12	Fundacja "Rozwój TAK - Odkrywki NIE" 59-220 Legnica	Zapewnić międzysektorowe i międzyresortowe wdrażanie zapisów Ramowej Dyrektywy Wodnej, w tym w szczególności w sektorze przemysłu, energetyki i górnictwa oraz w odpowiadających za nie przepisach i politykach.	Ująć w IIaPGW rekomendację zmian w prawie - uwzględnienia celów ochrony wód zgodnie z RDW w przepisach i strategiach dotyczących: ochrony powietrza, zdrowia, klimatu, gospodarki przestrzennej, oraz w przepisach i strategiach sektorowych dotyczących: górnictwa, energetyki, przemysłu, rolnictwa, transportu i innych dziedzin.	RDW jest dokumentem ramowym, który zgodnie z jego zapisami oraz z wieloma dokumentami na poziomie europejskim ¹ ma być wdrażany międzysektorowo i międzyresortowo. Obecnie brak wdrożenia zasad RDW w innych sektorach i innych strategiach czy przepisach niż dotyczące ściśle gospodarki wodnej. IIaPGW nie rekomenduje żadnych zmian w tym zakresie, podtrzymuje status quo. Brak uwzględnienia celów i zasad wynikających z RDW i Prawa wodnego w przepisach i politykach dotyczących m.in. ochrony powietrza, zdrowia, klimatu, górnictwa, energetyki, przemysłu, transportu i innych dziedzin, stanowi poważne uchybienie, które utrudnia lub uniemożliwia osiągnięcie celów środowiskowych dla wód zgodnie z RDW. Przykładowo: <ul style="list-style-type: none"> Przepisy dotyczące ochrony powietrza i emisji przemysłowych powinny uwzględniać fakt, iż emisje do powietrza stanowią źródło znaczącej presji na wody, tj. depozycji atmosferycznej (m.in. rtęci), która została ujęta w IPGW2 jako jeden z głównych istotnych problemów gospodarki wodnej na obszarze polskich dorzeczy, a zatem przy wydawaniu pozwoleń na emisje do powietrza (w tym odstępstw od BAT zgodnie z dyrektywą IED) powinny podlegać analizie oddziaływania planowanych emisji na jednolite części wód i ich wpływ na możliwość osiągnięcia celów RDW. Strategie krajowe takie jak Polityka Energetyczna Polski powinny uwzględniać fakt, 	Nieuwzględnienie	Zagadnienie powiązań pomiędzy dokumentami sektorowymi stanowiło element analiz przeprowadzanych na potrzeby opracowywania dokumentów strategicznych i zostało wykonane w ramach IIaPGW. Powiązania dokumentów strategicznych i konieczność wzajemnego uwzględniania ich ustaleń stanowi element zachowywania spójności ustaleń opracowywanych dokumentów strategicznych. Przeprowadzona identyfikacja dokumentów powiązanych miała charakter wielopłaszczyznowy i uwzględniała: aspekt przestrzenny (podział na jednostki planistyczne); sektory gospodarki; problemy (np. susza, powódź, transport wodny itp.); kategorie wód (podział na wody powierzchniowe: rzeki, zbiorniki, jeziora, wody przejściowe, wody przybrzeżne, wody morskie; oraz wody podziemne). Analizy wskazują zastosowany podział na dwie grupy dokumentów: dokumenty powiązane mające wpływ na ustalenia IIaPGW oraz dokumenty, których zakres i wartość determinowały będą zapisy m.in. IIaPGW. W pierwszej grupie znajdują się zarówno dokumenty o charakterze strategicznym i o ogólnokrajowym zasięgu, jak również dokumenty i instrumenty wdrożeniowe, wśród których wyodrębnić należy grupę dokumentów komplementarnych względem IIaPGW, stanowiących swoisty pakiet dokumentów planistycznych kształtujących gospodarkę wodną w kraju. Drugą grupę dokumentów tworzą regionalne oraz lokalne strategie rozwoju oraz akty planowania przestrzennego, które przez wzgląd na zasadę synergii i komplementarności, uwzględniają zapisy dokumentów strategicznych oraz operacyjno-wdrożeniowych obowiązujących na wyższych szczeblach. Szczegółowe odniesienie do celów poszczególnych dokumentów strategicznych przedstawione zostało w rozdziale 19 IIaPGW. Zgodnie z ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2021 poz. 247 ze zm.) dokumenty strategiczne wyznaczające ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, wymagają przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w ramach których analizowany jest aspekt oddziaływań na cele środowiskowe jcw jak również oddziaływań skumulowanych planów i programów. Plany lub programy, w przypadku których w ramach przeprowadzanej SOOŚ wykazane zostanie potencjalne negatywne oddziaływanie nie mogą zostać przyjęte bez spełnienia przesłanek wskazanych w ustawie.

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
				że kontynuacja wydobycia i spalania węgla po 2027 roku doprowadzi do nieosiągnięcia celów środowiskowych dla wód zgodnie z RDW i w konsekwencji naruszenia zasad tej dyrektywy, a zatem byłaby niezgodna z prawem. Niezwykle istotne jest także dostosowanie przepisów i strategii dotyczących gospodarki przestrzennej, użytkowania gruntów rolnych, rolnictwa, leśnictwa i innych pokrewnych przepisów, do celów RDW. Tylko przy takim międzysektorowym podejściu możliwe będzie ograniczenie presji antropogenicznych na wody i osiągnięcie celów środowiskowych dla wód. Zmiany w powyższym zakresie przyczynią się równocześnie do zahamowania spadku i zwiększenia bioróżnorodności, zgodnie z celami m.in. europejskiej Strategii na rzecz bioróżnorodności 2030. Uzasadnianie derogacji od celów RDW faktem, że do dzisiejszego dnia nie wdrożono właściwie zasad zrównoważonego rozwoju i liczne problemy środowiskowe nie zostały rozwiązane mimo istnienia możliwości technicznych w tym zakresie, jest nieakceptowalne.		Dodatkowo każda z inwestycji na poziomie przygotowania jej realizacji poddawana jest analizie pod względem oddziaływania na środowisko w ramach procedur zgodnie z ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i ocenach oddziaływania na środowisko. Tym samym analizy powiązań dokumentów strategicznych w odniesieniu do konieczności spełniania wymogów RDW są obecnie funkcjonujące a w konstrukcji prawnej planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza nie mieści się formułowanie postulatów zmiany prawa, wdrożenie tych postulatów nie warunkuje również przyjęcia planu. Postulaty takie mogą oczywiście stanowić konsekwencję oceny funkcjonowania planu, powinny, jednakże znaleźć swój wyraz w procesie legislacyjnym podjętym przez podmioty, którym służy prawo inicjatywy w tej mierze. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza nie może być źródłem nowych obowiązków, nieznanych dotychczas prawu. Źródłem obowiązku może być bowiem wyłącznie ustawa. Kompetencja w tym zakresie nie może być przedmiotem delegacji zawartej w upoważnieniu do wydania aktu wykonawczego.
13	Fundacja "Rozwój TAK - Odkrywki NIE" 59-220 Legnica	IIaPGW nie jest zgodna z ustaleniami wynikającymi z nowych przepisów i strategii międzynarodowych i krajowych, w tym przede wszystkim Europejskiego prawa o klimacie i pakietu “Fit for 55”, Zielonego Ładu dla Europy, europejskiej Strategii na rzecz bioróżnorodności 2030, a także Krajowego programu renaturyzacji wód powierzchniowych, i in.	Zapewnić zgodność IIaPGW i gospodarki wodnej w Polsce z prawem unijnym, w tym szczególnie z Europejskim prawem o klimacie (Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego I Rady (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r.) i z pakietem “Fit for 55”	Powszechne przyznawanie derogacji z art. 4.7 RDW, ustawowe zwolnienia z opłat za usługi wodne dla sektorów najbardziej oddziałujących na wody (przede wszystkim górnictwo i energetyka węglowa) i inne przykłady ulgowego traktowania presji na wody powiązanych z wydobyciem i spalaniem węgla, stoją w sprzeczności z prawnie wiążącymi celami klimatycznymi UE. Zgodnie z Europejskim prawem o klimacie (Rozporządzenie PE i Rady (UE) 2021/1119 z 30 czerwca 2021 r.) do 2030 roku emisje gazów cieplarnianych muszą zostać zredukowane o 55% w stosunku do 1990 roku, a do roku 2050 Europa ma stać się zeroemisyjna. W opinii ekspertów ³ , aby osiągnąć ww. cele, elektrownie węglowe w Europie muszą zakończyć działalność do 2030 r. Różne scenariusze redukcji emisji przewidują, że aby osiągnąć neutralność klimatyczną do 2050 r. zgodnie z celami Porozumienia paryskiego, w roku 2030 od 0% do maksymalnie 3% produkcji energii może pochodzić z węgla ⁴⁵ . Wobec powyższego, w świetle nowego Europejskiego prawa o klimacie, odstępstwa od celów dla wód	Nieuwzględnienie	Metodyka wykonania Wykazów Inwestycji i Działań zakłada, że inwestycje bez decyzji wydanej z zastosowaniem art. 68 ustawy Prawo wodne, co do których stwierdzono (w aPGW z 2016 r.) ryzyko pogorszenia stanu wód (lub uniemożliwienia osiągnięcia celów środowiskowych JCWP), zostały wpisane do Wykazów Inwestycji i Działań z tego powodu, że analiza przesłanek wynikających z art. 4.7 RDW została wykonana dla tych przedsięwzięć w poprzednim PGW (z 2016 r.). Przyjęto, że odstępstwa w trybie art. 4.7 RDW zawarte w aPGW z 2016 r. nie powinny pozostać niezauważone i potraktowane jako nieistniejące. Natomiast w odniesieniu do stwierdzenia, że "158 inwestycji, ujętych w zał. 6 do II aPGW zostało przepisanych z I aPGW, bez aktualizacji informacji. Nie dokonano przy tym weryfikacji istniejących uzasadnień (...)" należy wyjaśnić, że wszystkie informacje o inwestycjach z aPGW z 2016 r. zostały zaktualizowane i zweryfikowane. Każdy z inwestorów odpowiedzialnych za realizację przedsięwzięć zweryfikował i potwierdził aktualność przedstawianych danych (za pośrednictwem ankietyzacji prowadzonej z użyciem narzędzi bazodanych w systemie on-line).

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
				<p>z art. 4.4 i 4.5 RDW związane z istniejącymi elektrowniami węglowymi mogą dotyczyć w większości przypadków tylko presji wynikających z działalności tych elektrowni do roku 2030. Równocześnie brak uzasadnienia dla przyznania derogacji z art. 4.7 RDW dla nowych elektrowni węglowych, które miałyby działać po 2030 r - ponieważ ich budowa będzie w świetle aktualnego prawa niecelowa. Węgiel jest paliwem dla elektrowni i wyłącznie w tym kontekście jego wydobycie może być uzasadniane nadrzędnym interesem społecznym. Inne, jeszcze nawet nie zdefiniowane, cele wydobycia węgla nie mogą być uznane za nadrzędne wobec ochrony wód dla dobra obywateli. Po 2030 r. większość kopalni będzie zbędna dla celów zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego i powinna zakończyć działalność, a uzasadnienie dla derogacji od celów dla wód ze względu na presje górnictwa węglowego w większości przypadków przestanie istnieć. Tym bardziej nie ma uzasadnienia dla przyznawania odstępstw z art. 4.7 nowym kopalniom, które miałyby działać po 2030 roku (np. Złoczew), gdyż ich uruchomienie, podobnie jak w przypadku nowych elektrowni, jest w świetle aktualnego prawa niecelowe - a więc nie są spełnione przesłanki umożliwiające przyznanie derogacji z art. 4.7 RDW. Towarzyszący Europejskiemu prawu o klimacie pakiet reform “Fit for 55” (Gotowi na 55%) obejmuje szereg regulacji, m.in. w zakresie adaptacji do zmian klimatu, użytkowania / zagospodarowania terenu, ograniczenia emisji metanu, NO2 i innych gazów cieplarnianych, sekwestracji CO2 (w tym przez naturalne magazyny węgla). Polskim dokumentem przyczyniającym się do osiągnięcia celów Europejskiego prawa klimatycznego i wpisującym się w założenia pakietu Fit for 55 jest Krajowy program renaturyzacji wód powierzchniowych. Ani ww. dokumenty, ani ich cele i założenia, nie zostały uwzględnione przy sporządzaniu II aktualizacji Planów gospodarowania wodami. Gospodarowanie wodą ma ogromny wpływ na poziom pozaprzemysłowych emisji gazów cieplarnianych oraz na możliwości ich pochłaniania przez ekosystemy. Osiągnięcie celów środowiskowych</p>		

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
				dla wód jest bardzo istotne w kontekście mitygacji zmian klimatu i adaptacji do nich oraz osiągnięcia przez Europę neutralności klimatycznej zgodnie z Europejskim prawem klimatycznym. W tym kontekście niezwykle istotne jest ograniczenie presji ilościowych na wody – w tym spowodowanych odwodnieniami górniczymi, zwiększenie retencji naturalnej i krajobrazowej oraz wdrożenie istniejących planów dot. renaturyzacji wód powierzchniowych. Krajowy program renaturyzacji wód powierzchniowych jest jednym z działań ujętych w aktualizacji planów gospodarowania wodami (aPGW), stanowi realizację wymagań RDW, będąc tym samym odpowiedzią na zidentyfikowane presje hydromorfologiczne oraz pilne potrzeby poprawy stanu wód powierzchniowych. Pełne wdrożenie ww. programu jest warunkiem niezbędnym dla osiągnięcia dobrego stanu wód powierzchniowych, a często również podziemnych. Głównym celem opracowania było zaproponowanie Obszarów Wymagających Renaturyzacji oraz Obszarów Priorytetowych, w których działania renaturyzacyjne powinny zostać zrealizowane w pierwszej kolejności, biorąc pod uwagę uwarunkowania środowiskowe i ekonomiczne. Niezrozumiałe jest więc, dlaczego ten program nie został w pełni wdrożony w IIaPGW, a na wielu obszarach wyznaczonych w ramach ww. programu nie zaplanowano działań z zakresu renaturyzacji, lub zaplanowano na nich inwestycje zwiększające presje hydromorfologiczne.		
14	Stowarzyszenie EKO-UNIA	Zapewnić międzysektorowe i międzyresortowe wdrażanie zapisów Ramowej Dyrektywy Wodnej, w tym w szczególności w sektorze przemysłu, energetyki i górnictwa oraz w odpowiadających za nie przepisach i politykach.	Ująć w IIaPGW rekomendację zmian w prawie - uwzględnienia celów ochrony wód zgodnie z RDW w przepisach i strategiach dotyczących: ochrony powietrza, zdrowia, klimatu, gospodarki przestrzennej, oraz w przepisach i strategiach sektorowych dotyczących: górnictwa, energetyki, przemysłu,	RDW jest dokumentem ramowym, który zgodnie z jego zapisami oraz z wieloma dokumentami na poziomie europejskim ¹ ma być wdrażany międzysektorowo i międzyresortowo. Obecnie brak wdrożenia zasad RDW w innych sektorach i innych strategiach czy przepisach niż dotyczące ściśle gospodarki wodnej. IIaPGW nie rekomenduje żadnych zmian w tym zakresie, podtrzymuje status quo. Brak uwzględnienia celów i zasad wynikających z RDW i Prawa wodnego w przepisach i politykach dotyczących m.in. ochrony powietrza, zdrowia, klimatu, górnictwa, energetyki, przemysłu, transportu i innych dziedzin, stanowi poważne uchybienie,		Zagadnienie powiązań pomiędzy dokumentami sektorowymi stanowiło element analiz przeprowadzanych na potrzeby opracowywania dokumentów strategicznych i zostało wykonane w ramach IIaPGW. Powiązania dokumentów strategicznych i konieczność wzajemnego uwzględniania ich ustaleń stanowi element zachowywania spójności ustaleń opracowywanych dokumentów strategicznych. Przeprowadzona identyfikacja dokumentów powiązanych miała charakter wielopłaszczyznowy i uwzględniała: aspekt przestrzenny (podział na jednostki planistyczne); sektory gospodarki; problemy (np. susza, powódź, transport wodny itp.); kategorie wód (podział na wody powierzchniowe: rzeki, zbiorniki, jeziora, wody przejściowe, wody przybrzeżne, wody morskie; oraz wody podziemne). Analizy wskazują zastosowany podział na dwie grupy dokumentów: dokumenty powiązane mające wpływ na ustalenia IIaPGW oraz dokumenty, których zakres i zawartość determinowały będą zapisy m.in. IIaPGW. W pierwszej grupie znajdują się zarówno dokumenty o charakterze strategicznym i o

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
			rolnictwa, transportu i innych dziedzin.	<p>które utrudnia lub uniemożliwia osiągnięcie celów środowiskowych dla wód zgodnie z RDW.</p> <p>Przykładowo:</p> <ul style="list-style-type: none"> Przepisy dotyczące ochrony powietrza i emisji przemysłowych powinny uwzględniać fakt, iż emisje do powietrza stanowią źródło znaczącej presji na wody, tj. depozycji atmosferycznej (m.in. rtęci), która została ujęta w IPGW2 jako jeden z głównych istotnych problemów gospodarki wodnej na obszarze polskich dorzeczy, a zatem przy wydawaniu pozwoleń na emisje do powietrza (w tym odstępstw od BAT zgodnie z dyrektywą IED) powinny podlegać analizie oddziaływania planowanych emisji na jednolite części wód i ich wpływ na możliwość osiągnięcia celów RDW. Strategie krajowe takie jak Polityka Energetyczna Polski powinny uwzględniać fakt, że kontynuacja wydobywania i spalania węgla po 2027 roku doprowadzi do nieosiągnięcia celów środowiskowych dla wód zgodnie z RDW i w konsekwencji naruszenia zasad tej dyrektywy, a zatem byłaby niezgodna z prawem. Niezwykle istotne jest także dostosowanie przepisów i strategii dotyczących gospodarki przestrzennej, użytkowania gruntów rolnych, rolnictwa, leśnictwa i innych pokrewnych przepisów, do celów RDW. Tylko przy takim międzysektorowym podejściu możliwe będzie ograniczenie presji antropogenicznych na wody i osiągnięcie celów środowiskowych dla wód. Zmiany w powyższym zakresie przyczynią się równocześnie do zahamowania spadku i zwiększenia bioróżnorodności, zgodnie z celami m.in. europejskiej Strategii na rzecz bioróżnorodności 2030. Uzasadnianie derogacji od celów RDW faktem, że do dzisiejszego dnia nie wdrożono właściwie zasad zrównoważonego rozwoju i liczne problemy środowiskowe nie zostały rozwiązane mimo istnienia możliwości technicznych w tym zakresie, jest nieakceptowalne. 		ogólnokrajowym zasięgu, jak również dokumenty i instrumenty wdrożeniowe, wśród których wyodrębnić należy grupę dokumentów komplementarnych względem IIaPGW, stanowiących swoisty pakiet dokumentów planistycznych kształtujących gospodarkę wodną w kraju. Drugą grupę dokumentów tworzą regionalne oraz lokalne strategie rozwoju oraz akty planowania przestrzennego, które przez wzgląd na zasadę synergii i komplementarności, uwzględniają zapisy dokumentów strategicznych oraz operacyjno-wdrożeniowych obowiązujących na wyższych szczeblach. Szczegółowe odniesienie do celów poszczególnych dokumentów strategicznych przedstawione zostało w rozdziale 19 IIaPGW. Zgodnie z ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2021 poz. 247 ze zm.) dokumenty strategiczne wyznaczające ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, wymagają przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w ramach których analizowany jest aspekt oddziaływań na cele środowiskowe jcw jak również oddziaływań skumulowanych planów i programów. Plany lub programy, w przypadku których w ramach przeprowadzanej SOOŚ wykazane zostanie potencjalne negatywne oddziaływanie nie mogą zostać przyjęte bez spełnienia przesłanek wskazanych w ustawie. Dodatkowo każda z inwestycji na poziomie przygotowania jej realizacji poddawana jest analizie pod względem oddziaływania na środowisko w ramach procedur zgodnie z ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i ocenach oddziaływania na środowisko. Tym samym analizy powiązań dokumentów strategicznych w odniesieniu do konieczności spełniania wymogów RDW są obecnie funkcjonujące a w konstrukcji prawnej planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza nie mieści się formułowanie postulatów zmiany prawa, wdrożenie tych postulatów nie warunkuje również przyjęcia planu. Postulaty takie mogą oczywiście stanowić konsekwencję oceny funkcjonowania planu, powinny, jednakże znaleźć swój wyraz w procesie legislacyjnym podjętym przez podmioty, którym służy prawo inicjatywy w tej mierze. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza nie może być źródłem nowych obowiązków, nieznanych dotychczas prawu. Źródłem obowiązku może być bowiem wyłącznie ustawa. Kompetencja w tym zakresie nie może być przedmiotem delegacji zawartej w upoważnieniu do wydania aktu wykonawczego.
15	Stowarzyszenie EKO-UNIA	IIaPGW nie jest zgodna z ustaleniami wynikającymi z nowych przepisów i strategii międzynarodowych i krajowych, w tym przede wszystkim Europejskiego prawa o klimacie i pakietu “Fit for 55”, Zielonego Ładu dla Europy, europejskiej Strategii na rzecz	Zapewnić zgodność IIaPGW i gospodarki wodnej w Polsce z prawem unijnym, w tym szczególnie z Europejskim	Powszechne przyznawanie derogacji z art. 4.7 RDW, ustawowe zwolnienia z opłat za usługi wodne dla sektorów najbardziej oddziałujących na wody (przede wszystkim górnictwo i energetyka węglowa) i inne przykłady ulgowego	Nieuwzględnienie	Przedmiotowa uwaga odnosi się do etapu opracowania IIaPGW jakim jest sprawdzian klimatyczny, przeprowadzony dla każdego działania na etapie tworzenia zestawu działań dla poszczególnych jcw. Wszystkie obowiązujące wymagania środowiskowe w zakresie zmian klimatu wynikające z sytuacji prawnej (włącznie z dyrektywami, które były na etapie konsultacji w okresie

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
		bioróżnorodności 2030, a także Krajowego programu renaturyzacji wód powierzchniowych, i in.	prawem o klimacie (Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego I Rady (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r.) i z pakietem “Fit for 55”	traktowania presji na wody powiązanych z wydobywaniem i spalaniem węgla, stoją w sprzeczności z prawnie wiążącymi celami klimatycznymi UE. Zgodnie z Europejskim prawem o klimacie (Rozporządzenie PE i Rady (UE) 2021/1119 z 30 czerwca 2021 r.) do 2030 roku emisje gazów cieplarnianych muszą zostać zredukowane o 55% w stosunku do 1990 roku, a do roku 2050 Europa ma stać się zeroemisyjna. W opinii ekspertów ³ , aby osiągnąć ww. cele, elektrownie węglowe w Europie muszą zakończyć działalność do 2030 r. Różne scenariusze redukcji emisji przewidują, że aby osiągnąć neutralność klimatyczną do 2050 r. zgodnie z celami Porozumienia paryskiego, w roku 2030 od 0% do maksymalnie 3% produkcji energii może pochodzić z węgla ⁴⁵ . Wobec powyższego, w świetle nowego Europejskiego prawa o klimacie, odstępstwa od celów dla wód z art. 4.4 i 4.5 RDW związane z istniejącymi elektrowniami węglowymi mogą dotyczyć w większości przypadków tylko presji wynikających z działalności tych elektrowni do roku 2030. Równocześnie brak uzasadnienia dla przyznania derogacji z art. 4.7 RDW dla nowych elektrowni węglowych, które miałyby działać po 2030 r - ponieważ ich budowa będzie w świetle aktualnego prawa niecelowa. Węgiel jest paliwem dla elektrowni i wyłącznie w tym kontekście jego wydobywanie może być uzasadniane nadrzędnym interesem społecznym. Inne, jeszcze nawet nie zdefiniowane, cele wydobywania węgla nie mogą być uznane za nadrzędne wobec ochrony wód dla dobra obywateli. Po 2030 r. większość kopalni będzie zbędna dla celów zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego i powinna zakończyć działalność, a uzasadnienie dla derogacji od celów dla wód ze względu na presję górnictwa węglowego w większości przypadków przestanie istnieć. Tym bardziej nie ma uzasadnienia dla przyznawania odstępstw z art. 4.7 nowym kopalniom, które miałyby działać po 2030 roku (np. Złoczew), gdyż ich uruchomienie, podobnie jak w przypadku nowych elektrowni, jest w świetle aktualnego prawa niecelowe - a więc nie są spełnione przesłanki umożliwiające przyznanie derogacji z art. 4.7 RDW. Towarzyszący Europejskiemu prawu o klimacie		przeprowadzania sprawdzianu klimatycznego) zostały wdrożone metodycznie w sprawdzian klimatyczny. Należy przy tym zauważyć, że pomimo ukazania się Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego I Rady (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r. (końcowy okres sporządzania SOOŚ) zawarte w nim zapisy są skonsumowane w opracowywanych dokumentach, zgodnie z metodyką sprawdzianu klimatycznego uwzględniającą zapisy projektów rozporządzeń.

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
				<p>pakiet reform “Fit for 55” (Gotowi na 55%) obejmuje szereg regulacji, m.in. w zakresie adaptacji do zmian klimatu, użytkowania / zagospodarowania terenu, ograniczenia emisji metanu, NO2 i innych gazów cieplarnianych, sekwestracji CO2 (w tym przez naturalne magazyny węgla). Polskim dokumentem przyczyniającym się do osiągnięcia celów Europejskiego prawa klimatycznego i wpisującym się w założenia pakietu Fit for 55 jest Krajowy program renaturyzacji wód powierzchniowych. Ani ww. dokumenty, ani ich cele i założenia, nie zostały uwzględnione przy sporządzaniu II aktualizacji Planów gospodarowania wodami. Gospodarowanie wodą ma ogromny wpływ na poziom pozaprzemysłowych emisji gazów cieplarnianych oraz na możliwości ich pochłaniania przez ekosystemy. Osiągnięcie celów środowiskowych dla wód jest bardzo istotne w kontekście mitygacji zmian klimatu i adaptacji do nich oraz osiągnięcia przez Europę neutralności klimatycznej zgodnie z Europejskim prawem klimatycznym. W tym kontekście niezwykle istotne jest ograniczenie presji ilościowych na wody – w tym spowodowanych odwodnieniami górniczymi, zwiększenie retencji naturalnej i krajobrazowej oraz wdrożenie istniejących planów dot. renaturyzacji wód powierzchniowych. Krajowy program renaturyzacji wód powierzchniowych jest jednym z działań ujętych w aktualizacji planów gospodarowania wodami (aPGW), stanowi realizację wymagań RDW, będąc tym samym odpowiedzią na zidentyfikowane presje hydromorfologiczne oraz pilne potrzeby poprawy stanu wód powierzchniowych. Pełne wdrożenie ww. programu jest warunkiem niezbędnym dla osiągnięcia dobrego stanu wód powierzchniowych, a często również podziemnych. Głównym celem opracowania było zaproponowanie Obszarów Wymagających Renaturyzacji oraz Obszarów Priorytetowych, w których działania renaturyzacyjne powinny zostać zrealizowane w pierwszej kolejności, biorąc pod uwagę uwarunkowania środowiskowe i ekonomiczne. Niezrozumiałe jest więc, dlaczego ten program nie został w pełni wdrożony w IIaPGW, a na wielu obszarach</p>		

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
				wyznaczonych w ramach ww. programu nie zaplanowano działań z zakresu renaturyzacji, lub zaplanowano na nich inwestycje zwiększające presje hydromorfologiczne.		
16	Fundacja Greenmind	Brak realizacji działań przypisanych do IIaPGW według twórców Prognoz „oznacza przede wszystkim to, że działania, które są kluczowe, dla redukcji presji powodującej zagrożenie nieosiągnięcia celów środowiskowych, nie zostaną wdrożone. W praktyce może to dalej prowadzić do pogłębiania skutków występujących presji na wody pogarszając ich stan jak również doprowadzić do pojawienia się presji w ciekach dotąd charakteryzujących się dobrym stanem.” Jednak, w projekcie IIaPGW pominięto ustalenia KPRWP, dokonując swobodnej, nieopisanej w Prognozach ani w projektach IIaPGW, selekcji działań koniecznych do wykonania w celu zredukowania presji hydromorfologicznych na jcwp RW. Stopień zgodności KPRWP z IIaPGW został oceniony jako bardzo niski (w cytowanym już opracowaniu Fundacji Hektary dla Natury) – żadna z jcwp nie ma przypisanych działań naprawczych w pełni zgodnych z KPRWP, a tylko 57% JCWP ma wpisane działania częściowo zgodne z tym dokumentem. W projektach IIaPGW zaniechano też wielu działań polegających na udroźnieniu budowli piętrzących mimo takich wymogów dla obszarów chronionych w rozumieniu RDW, czy wprost celów środowiskowych dla danej jcwp. Przytoczony cytat z Prognoz odnosi się idealnie do okrojonego katalogu działań w projektach IIaPGW. Wybiórcze zestawienia działań opracowane na podstawie niejasnych przesłanek, w wyniku ocen eksperckich, powoduje, że nadrzędny cel IIaPGW, a zarazem cel RDW – dobry stan wód do 2027 r. nie zostanie spełniony.	Uzupełnić działania IIaPGW o te wskazane w KPRWP. Uzupełnić działania dotyczące drożności barier migracyjnych (patrz uwagi Fundacji Greenmind do IIaPGW z 14 października).		Uwzględnienie częściowe	Krajowy program renaturyzacji wód powierzchniowych był punktem wyjścia do opracowania działań dla wód powierzchniowych z zakresu poprawy stanu hydromorfologicznego i biologicznego wód powierzchniowych z uwzględnieniem celów środowiskowych jcwp. KPRWP opracowany w 2019/2020 roku stanowi realizację wymagań aPWŚK, a zawarte w nim działania były odpowiedzią na zidentyfikowane presje hydromorfologiczne (na podstawie danych z 2019 roku), wskazał potrzeby poprawy stanu hydromorfologicznego wód powierzchniowych. W ramach KPRWP wskazano tzw. Obszary Wymagające Renaturyzacji oraz Obszary Priorytetowe, w których działania renaturyzacyjne powinny zostać zrealizowane w pierwszej kolejności, biorąc pod uwagę uwarunkowania środowiskowe i ekonomiczne. W Programie tym każdej jednolitej części wód powierzchniowych (jcwp), która została zaliczona do tych obszarów, przypisano potencjalne zestawy działań renaturyzacyjnych, jednak co należy podkreślić, już wówczas wskazano, że zakres działań w KPRWP, sposób wdrożenia działań, jak i sama lokalizacja działań wymagają doprecyzowania dla każdej jcwp i dalszych szczegółowych analiz w skali lokalnej. Na potrzeby IIaPGW Uwzględnienie najnowsze dane opracowane w ramach Analizy znaczących oddziaływań antropogenicznych wraz z oceną ich wpływu na stan jcwp, aktualne wyniki z monitoringu GIOŚ z 2020 r., wykonano aktualizację bazy danych HYMO zawierającą dane o presjach hydromorfologicznych, w tym budowli piętrzących. Dokonano weryfikacji między innymi obiektów piętrzących wpływających na ciągłość biologiczną i morfologiczną cieków, usuwając z bazy obiekty powtarzające się, uszczegóławiając na podstawie ankietyzacji informację z zakresu wysokości piętrzenia, drożności, skuteczności przepławek itp. Na podstawie pozyskanych i zweryfikowanych informacji zostały zaplanowane działania ukierunkowane na przywrócenie i określenie problemów związanych z ciągłością biologiczną, z jednoczesnym uwzględnieniem najważniejszych potrzeb ryb dwuśrodowiskowych, gatunków chronionych i klasy wskaźników ichtiologicznych oraz efektywności ekonomicznej szerokich potrzeb udroźnienia cieków. Dodatkowo bardzo szczegółowo Uwzględnienie działania służące spełnieniu celów środowiskowych dla obszarów chronionych. W zakresie renaturyzacji włączono do zestawu działań dla jcwp rzecznych działania służące poprawie stanu hydromorfologicznego, biologicznego i fizykochemicznego wód z uwzględnieniem możliwości likwidacji presji antropogenicznych zawarte w PZO i PO, oraz działania z tzw. testu restytucji opracowanego w ramach projektu: Przegląd i weryfikacja metodyk wyznaczania silnie zmienionych i sztucznych części wód powierzchniowych wraz ze wstępnym i ostatecznym wyznaczeniem wskazane dla SZCW, dla których na podstawie danych GIOŚ zidentyfikowano ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych z uwagi na presje hydromorfologiczne. W przypadku jcwp jeziornych zespół ekspertów pracujący przy KPRWP opracował i uszczegółowił na potrzeby IIaPGW zestawy działań możliwe do wdrożenia w tych jcwp, uwzględniając czynniki dodatkowe takie jak: zagrożenie suszą, brak przepływu w ciekach zasilających, presje na wody podziemne - związane z lejami depresji, a także stan jakościowy. W wielu przypadkach wskazano konieczność realizacji indywidualnych programów naprawczych dla jezior, w tym programu

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Nazwa instytucji/firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
						Renaturyzacji i Rekultywacji. W przypadku indywidualnych programów naprawczych dla jezior należy mieć na uwadze, że poprawa warunków hydromorfologicznych, w tym w szczególności w strefie brzegowej i litoralnej, stanowi kluczowy element tych programów. Są to m.in. strefy buforowe, pozwalające z jednej strony na poprawę stanu hydromorfologicznych, z drugiej stanowiące barierę dla biogenów mogących dostawać się do jeziora, że zlewni. KPRWP wskazywał działania potencjalne bez uwzględnienia powiązań z wodami podziemnymi, których zły stan ilościowy (presje związane np. z poborem wód i odwodnieniem) zasadniczo weryfikuje możliwość wdrożenia działań renaturyzacyjnych wskazanych w KPRWP. Działania z KPRWP wymagają szczegółowej weryfikacji w zakresie zarówno zakresu jak i możliwości ich wdrożenia w danej jcwp, w tym weryfikacji wpływu wdrożenia działań renaturyzacyjnych na ryzyko powodziowe w danej jcwp, a zatem wymagać będą między innymi modelowania hydraulicznego przepływu wód, uwzględnienia potencjalnych działań wpisanych w aktualizowane obecnie aPZRP, a także konsultacji z podmiotami będącymi właścicielami gruntów czy urządzeń wodnych w obrębie planowanych działań. Uwzględnienie działań dla jcwpd oraz zestawów działań aPGW wynikających z PO/PZO/ZO w celu eliminacji działań powtarzających się. W wyniku dokonanej ponownej weryfikacji w zakresie działań KPRWP, zestawy działań IIaPGW uzupełnione zostały o działania renaturyzacyjne wskazane dla jcwp NAT, zagrożonych, z presją znaczącą BIO_HM inną niż ciągłość (PPH2), powodującą zły stan elementów biologicznych zależnych od hydromorfologii i ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych, w tym dla obszarów chronionych, dla których wskazano cele środowiskowe w zakresie wymogów rzek włosinicznikowych i wylewów, bez działań wynikających z testu restytucji. Wprowadzono działanie dla jcwp RW: Analiza sposobu przeprowadzenia renaturyzacji koryta cieku oraz realizacja działań na podstawie przeprowadzonej analizy (do 2027 r.). Dokonane zostały również modyfikacje zestawów działań w zakresie działań ukierunkowanych na zapewnienie ciągłości biologicznej, a tym samym zapewnienie osiągnięcia celów środowiskowych w zakresie ciągłości biologicznej w perspektywie do 2027 r. Wprowadzone zmiany dotyczą m.in. działania RWHM_02.06, uzupełnionego o możliwość realizacji działania technicznego z zakresu przywrócenia drożności po wykonaniu oceny. Działanie RWHM_02.06 obecnie zawiera następujące zapisy: Nazwa działania: Ocena wpływu budowli poprzecznych na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe jcwp. Opis działania: Ocena wpływu budowli poprzecznych na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe jcwp. W przypadku stwierdzenia negatywnego wpływu budowli na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe jcwp, analiza możliwości wdrożenia działań zapewniających ciągłość biologiczną i spełnienie celów środowiskowych. Realizacja działań zgodnie z przeprowadzoną analizą. Wykaz budowli objętych działaniem zamieszczono w Zał. 1 Wykaz działań dla budowli. Zastosowanie: Działania mają na celu identyfikację wpływu budowli poprzecznych na ciągłość biologiczną. Działanie dedykowane w przypadku występowania budowli, dla których brak informacji uniemożliwia ocenę wpływu na ciągłość biologiczną, w szczególności czy obiekt jest wyposażony w urządzenia do migracji ryb lub parametry obiektu (np. wysokość piętrzenia) umożliwiają migrację ryb. Wykaz budowli objętych działaniem zamieszczono w Zał. 1 Wykaz działań dla budowli. Jednocześnie zmiany dokonano również w zakresie działania RWHM_02.08, które obecnie zawiera następujące zapisy: Nazwa działania: Monitoring skuteczności

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

L.p.	Nazwa instytucji/ firmy	Uwaga - treść	Proponowana zmiana Prognozy	Uzasadnienie proponowanych zmian	Sposób uwzględnienia uwagi/wniosku	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia uwagi
						istniejących urządzeń do migracji ryb. Opis działania: Monitoring skuteczności istniejących urządzeń do migracji ryb w celu weryfikacji prawidłowego funkcjonowania tych urządzeń. W przypadku stwierdzenia negatywnego wpływu budowli na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe jcwp, analiza możliwości wdrożenia działań zapewniających ciągłość biologiczną i spełnienie celów środowiskowych. Realizacja działań zgodnie z przeprowadzoną analizą. Monitoring należy wykonać co najmniej raz w ciągu cyklu planistycznego. Wykaz budowli objętych działaniem zamieszczono w Zał. 1 Wykaz działań dla budowli. Zastosowanie: Działanie mające na celu zapewnienie monitoringu urządzeń do migracji ryb, w przypadku, gdy istnieje informacja, że obiekty są wyposażone w takie urządzenia. Wykaz budowli objętych działaniem zamieszczono w Zał. 1 Wykaz działań dla budowli.